แผนพัฒนาท้องถิ่น

(พ.ศ. 2561 - 2565)

งานนโยบายและแผน สำนักงานปลัด

องค์การบริหารส่วนตำบลบึงน้ำรักษ์

อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา

คำนำ

ด้วยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 และแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 3 พ.ศ. 2561 ให้แก้ไขคำว่า “แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี”เป็น“แผนพัฒนาท้องถิ่น” แทน โดยให้เริ่มจัดทำ “แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.2561-2565) เป็นแผนพัฒนาท้องถิ่นฉบับแรก เพื่อให้มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด รวมทั้งแผนปฏิบัติราชการประจำปีจังหวัด แผนปฏิบัติราชการประจำปีกลุ่มจังหวัด ตลอดจนสามารถบูรณาการแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม และงบประมาณในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดให้กับประชาชน และเพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลบึงน้ำรักษ์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561-2565) ฉบับนี้ จะได้ใช้เป็นแนวทางการจัดทำงบประมาณประจำปีและตอบสนองความต้องการของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบึงน้ำรักษ์อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

องค์การบริหารส่วนตำบลบึงน้ำรักษ์

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ 1 สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

1. ด้านกายภาพ 1

2. ด้านการเมือง/การปกครอง 2 3. ประชากร 3

4. สภาพทางสังคม 3

5. ระบบบริการพื้นฐาน 5

6. ระบบเศรษฐกิจ 6

7.ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม 7

8.ทรัพยากรธรรมชาติ 8

ส่วนที่ 2 ยุทธศาสตร์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1. ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค 10

2. ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 34

3. การวิเคราะห์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น 40

ส่วนที่ 3 การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติ

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนงาน 47

2. บัญชีโครงการพัฒนาท้องถิ่น 48

ส่วนที่ 4 การติดตามและประเมินผล

1. การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์ 90

2. การติดตามและประเมินผลโครงการ 96

3. สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่น 101

4. ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต 104

ส่วนที่ 1

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

1.ด้านกายภาพ

1.1 ที่ตั้งของหมู่บ้านหรือตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลบึงน้ำรักษ์ ตั้งอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอบางน้ำเปรี้ยว ระยะทางประมาณ 30 กิโลเมตร โดยมีอาณาเขตติดกับพื้นที่ตำบลต่าง ๆดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับตำบลชุมพล อำเภอองค์รักษ์ จังหวัดนครนายก
- ทิศใต้ ติดต่อกับตำบลศาลาแดง อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับตำบลดอนฉิมพลี อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับแขวงคลองสิบสอง ก.ท.ม./ ตำบลพืชอุดม อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

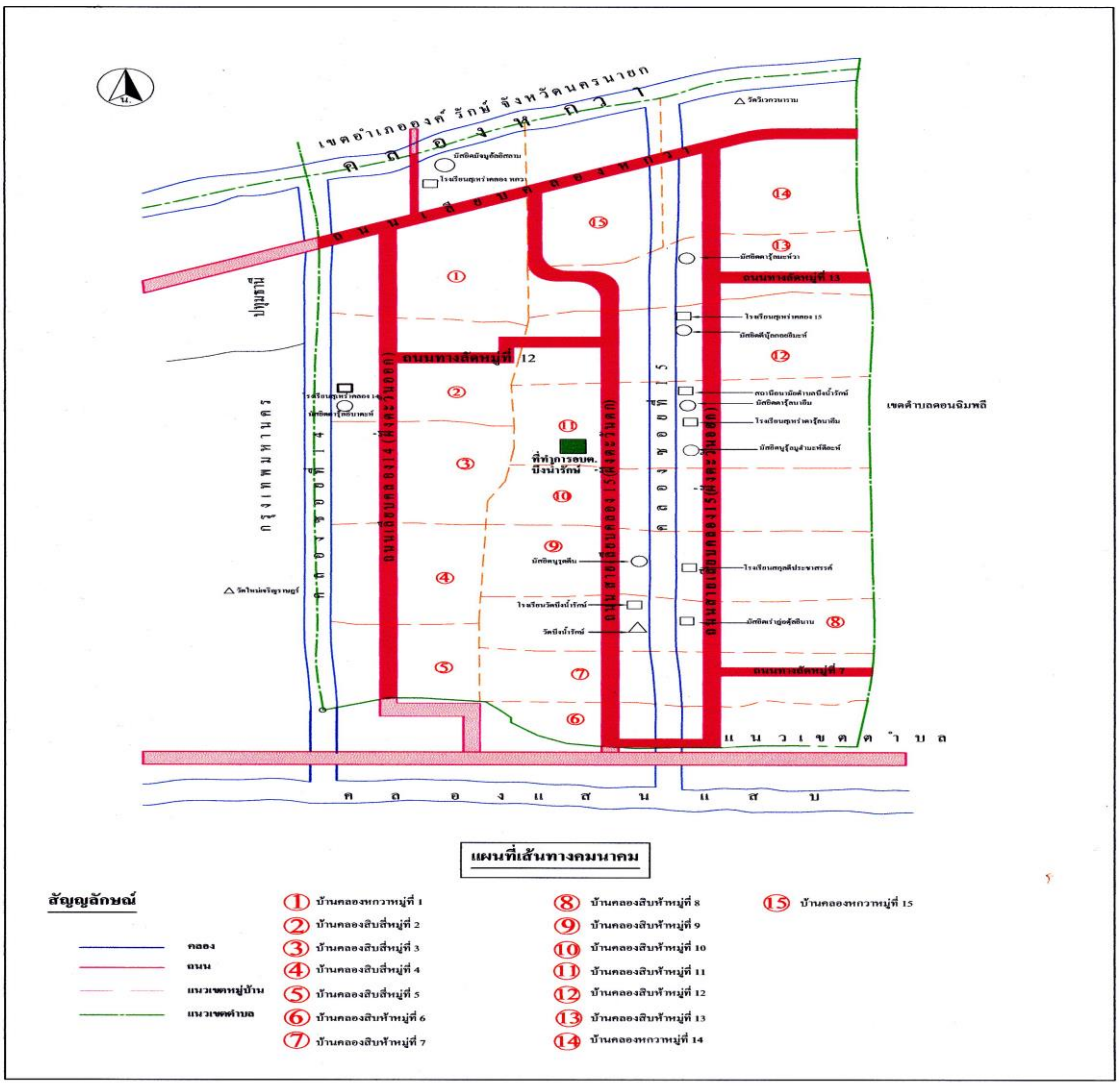

1.2 เนื้อที่

องค์การบริหารส่วนตำบลบึงน้ำรักษ์ มีเนื้อที่โดยประมาณ 49.5 ตารางกิโลเมตร หรือ 30,937 ไร่

1.3 ลักษณะภูมิประเทศ

เป็นที่ราบลุ่ม สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 1-9 เมตร เป็นส่วนใหญ่มี ลำคลองซึ่งมีน้ำไหลผ่านตลอดปีไม่มีป่าไม้และภูเขาเหมาะสมสำหรับทำการเกษตรและเลี้ยงสัตว์

1.4 ลักษณะภูมิอากาศ

มี 3 ฤดู ได้แก่ ฤดูร้อน ฤดูฝน และฤดูหนาว

1.5 เขตการปกครอง

องค์การบริหารส่วนตำบลบึงน้ำรักษ์ แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 15 หมู่บ้าน (ข้อมูล ณ กันยายน2561)

- จำนวนหมู่บ้านในเขต อบต. ทั้ง 15 หมู่บ้าน รวม 2,015 ครัวเรือน ดังนี้

หมู่ที่ 1	บ้านคลองหกวา	จำนวน 156 ครัวเรือน	มีพื้นที่ประมาณ	1,784 ไร่
หมู่ที่ 2	บ้านคลองสิบสี่	จำนวน 190 ครัวเรือน	มีพื้นที่ประมาณ	2,173 ไร่
หมู่ที่ 3	บ้านคลองสิบสี่	จำนวน 137 ครัวเรือน	มีพื้นที่ประมาณ	2,475 ไร่
หมู่ที่ 4	บ้านคลองสิบสี่	จำนวน 59 ครัวเรือน	มีพื้นที่ประมาณ	1,720 ไร่
หมู่ที่ 5	บ้านคลองสิบสี่	จำนวน 56 ครัวเรือน	มีพื้นที่ประมาณ	1,381 ไร่
หมู่ที่ 6	บ้านคลองสิบห้า	จำนวน 154 ครัวเรือน	มีพื้นที่ประมาณ	1,955 ไร่
หมู่ที่ 7	บ้านคลองสิบห้า	จำนวน 113 ครัวเรือน	มีพื้นที่ประมาณ	3,203 ไร่
หมู่ที่ 8	บ้านคลองสิบห้า	จำนวน 111 ครัวเรือน	มีพื้นที่ประมาณ	2,004 ไร่
หมู่ที่ 9	บ้านคลองสิบห้า	จำนวน 179 ครัวเรือน	มีพื้นที่ประมาณ	2,017 ไร่
หมู่ที่ 10	บ้านคลองสิบห้า	จำนวน 166 ครัวเรือน	มีพื้นที่ประมาณ	2,120 ไร่
หมู่ที่ 11	บ้านคลองสิบห้า	จำนวน 201 ครัวเรือน	มีพื้นที่ประมาณ	2,691 ไร่
หมู่ที่ 12	บ้านคลองสิบห้า	จำนวน 188 ครัวเรือน	มีพื้นที่ประมาณ	2,636 ไร่
หมู่ที่ 13	บ้านคลองสิบห้า	จำนวน 135 ครัวเรือน	มีพื้นที่ประมาณ	1,917 ไร่
หมู่ที่ 14	บ้านคลองหกวา	จำนวน 84 ครัวเรือน	มีพื้นที่ประมาณ	1,748 ไร่
หมู่ที่ 15	บ้านคลองหกวา	จำนวน 86 ครัวเรือน	มีพื้นที่ประมาณ	1,113 ไร่

2.ด้านการเมือง/การปกครอง

2.1 เขตการปกครอง

ตำบลบึงน้ำรักษ์ประกอบด้วยจำนวนหมู่บ้าน 15 หมู่บ้าน

2.2 การเลือกตั้ง

การเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน มีจำนวน 15 หมู่บ้าน หากมีการเลือกตั้งในครั้งหน้า จะมีผู้บริหารท้องถิ่น (นายกองค์การบริหารส่วนตำบล) จำนวน 1 คน จะมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหมู่บ้านละ 2 คน 15 หมู่บ้าน รวมเป็น 30 คน

3.ประชากร

3.1 ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร

มีประชากรทั้งสิ้น 8,525 คน แยกเป็น ชาย 4,214 คน หญิง 4,311 คน (ข้อมูล ณ กันยายน 2561) แยกเป็นรายหมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่	1	ชาย	299	หญิง	293	รวม	592
หมู่ที่	2	ชาย	475	หญิง	466	รวม	941
หมู่ที่	3	ชาย	212	หญิง	196	รวม	408
หมู่ที่	4	ชาย	68	หญิง	89	รวม	157
หมู่ที่	5	ชาย	85	หญิง	97	รวม	182
หมู่ที่	6	ชาย	287	หญิง	339	รวม	626
หมู่ที่	7	ชาย	216	หญิง	239	รวม	455
หมู่ที่	8	ชาย	238	หญิง	241	รวม	479
หมู่ที่	9	ชาย	364	หญิง	378	รวม	742
หมู่ที่	10	ชาย	427	หญิง	444	รวม	871
หมู่ที่	11	ชาย	459	หญิง	481	รวม	940
หมู่ที่	12	ชาย	410	หญิง	373	รวม	783
หมู่ที่	13	ชาย	334	หญิง	314	รวม	648
หมู่ที่	14	ชาย	154	หญิง	175	รวม	329
หมู่ที่	15	ชาย	186	หญิง	186	รวม	372

3.2 ช่วงอายุและจำนวนประชากร

ประชากรส่วนใหญ่อยู่ในวัยทำงาน 35 – 55 ปี

4.สภาพทางสังคม

4.1 การศึกษา

- โรงเรียนประถมศึกษา.....6.....แห่ง ได้แก่

(1) โรงเรียนสุเหร่าคลองหกวา หมู่ที่ 1

(2) โรงเรียนสุเหร่าคลอง 14 หมู่ที่ 2

(3) โรงเรียนวัดบึงน้ำรักษ์ หมู่ที่ 3

(4) โรงเรียนสกุลดีประชาสรรค์ หมู่ที่ 9

(5) โรงเรียนสุเหร่าดารุลนาอีม หมู่ที่ 11

(6) โรงเรียนสุเหร่าคลอง 15 หมู่ที่ 12

- โรงเรียนมัธยมศึกษา 3 แห่ง ได้แก่

(1) โรงเรียนวัดบึงน้ำรักษ์ หมู่ที่ 8

(2) โรงเรียนสุเหร่าดารุนนาอีม หมู่ที่ 11

(3) โรงเรียนอิสลามบึงน้ำรักษ์วิทยา หมู่ที่ 13

- โรงเรียนอาชีวศึกษา - แห่ง

- โรงเรียน/สถาบันชั้นสูง - แห่ง

- มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล 7 แห่ง ได้แก่

<u>ศูนย์อบรมเด็กประจำมัสยิด จำนวน 2 แห่ง (รับถ่ายโอน)</u>

(1) ศูนย์อบรมเด็กประจำมัสยิดดารุ้ลอิบาดะห์ หมู่ที่ 2

(2) ศูนย์อบรมเด็กประจำมัสยิดดารุลนาอีม หมู่ที่ 11

<u>ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 2 แห่ง (รับถ่ายโอน)</u>

(1) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านคลองหกวา หมู่ที่ 1

(2) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านคลองสิบห้า หมู่ที่ 13

<u>อนุบาล 3 ขวบ (สปช.) (รับถ่ายโอน)</u>

(1) อนุบาล 3 ขวบ โรงเรียนวัดบึงน้ำรักษ์ หมู่ที่ 8

(2) อนุบาล 3 ขวบ โรงเรียนสกุลดีประชาสรรค์ หมู่ที่ 9

(3) อนุบาล 3 ขวบ โรงเรียนสุเหร่าคลอง 15 หมู่ที่ 12

- ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน 5 แห่ง

4.2 สาธารณสุข

- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพชุมชนตำบล 1 แห่ง
- โรงพยาบาลของรัฐ - แห่ง
- สถานพยาบาลเอกชน - แห่ง
- ร้านขายยาแผนปัจจุบัน - แห่ง
- อัตราการมีและใช้ส้วมราดน้ำ ร้อยละ 100

4.3 อาชญากรรม

-

4.4 ยาเสพติด

ปัญหายาเสพติด มีพื้นที่เฝ้าระวัง คือ พื้นที่หมู่ที่ 1, 2, 6 ตำบลบึงน้ำรักษ์

4.5 ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

- สถานีตำรวจ.....-.....แห่ง (ใช้บริการสถานีตำรวจภูธรฉิมพลี)
- สถานีดับเพลิง.....-.....แห่ง

5.ระบบบริการพื้นฐาน

5.1 การคมนาคมขนส่ง

1. ถนนสายบ้านคลองหกวาเชื่อมต่อบ้านคลองสิบสี่ หมู่ที่ 14,15, 1-5 ระยะทาง 15.140 กิโลเมตร
2. ถนนสายบ้านคลอง 15 (ฝั่งตะวันตก) ระยะทาง 15.070 กิโลเมตร
3. ถนนสายบ้านคลอง 15 (ฝั่งตะวันออก) ระยะทาง 14.940 กิโลเมตร
4. ถนนทางลัด จำนวน 3 สาย

(4.1) สายหมู่ที่ 12 เชื่อมต่อหมู่ที่ 2 ระยะทาง 1.890 กิโลเมตร

(4.2) สายทางลัดหมู่ที่ 7 เชื่อมต่อตำบลดอนฉิมพลี หมู่ที่ 13 (บริเวณถนน รพช.) ระยะทางยาว 1.450 กิโลเมตร

(4.3) สายทางลัดหมู่ที่ 13 เชื่อมต่อตำบลดอนฉิมพลี หมู่ที่ 16 (บริเวณถนน รพช.) ระยะทางยาว 1.131 กิโลเมตร

5. ถนนซอยเข้าสถานที่สำคัญ จำนวน 13 สาย ระยะทาง 3.046 กิโลเมตร

5.2 การไฟฟ้า

มีระบบไฟฟ้าครบทุกหมู่บ้าน

5.3 การโทรคมนาคม

การติดต่อสื่อสารภายในหมู่บ้านมีหอกระจายข่าวทุกหมู่บ้าน จำนวน 15 แห่ง การติดต่อสื่อสาร ระหว่างหมู่บ้าน,อำเภอ,จังหวัด ใช้บริการไปรษณีย์ดอนฉิมพลี และ ทางโทรศัพท์ของ บริษัท ทีโอที จำกัด(มหาชน)

5.4 การไฟฟ้า

ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบึงน้ำรักษ์ ใช้ไฟฟ้าจากที่ทำการไฟฟ้าดอนฉิมพลีปัจจุบัน มีไฟฟ้าครบทั้ง 15 หมู่บ้าน

5.5 การประปา

- ประปาบาดาล จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ หมู่ที่ 8, 15 และ บริเวณ ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลบึงน้ำรักษ์
- ประปาผิวดิน จำนวน 9 แห่ง ได้แก่ หมู่ที่ 1, 3, 4, 6, 7, 9, 10, 12, 14
- ถังเก็บน้ำแบบ ฝ.33 จำนวน 7 แห่ง ได้แก่ หมู่ที่ 1, 2, 9, 10, 11, 13, 15
- ถังเก็บน้ำแบบ ฝ.99 จำนวน 1 แห่ง ได้แก่ หมู่ที่ 14
- ถังเก็บน้ำฝนโยธาธิการ จำนวน 6 แห่ง ได้แก่ หมู่ที่ 3, 4, 5, 7, 8, 15

5.6 ไปรษณีย์หรือการสื่อสารหรือการขนส่ง และวัสดุ ครุภัณฑ์

องค์การบริหารส่วนตำบลบึงน้ำรักษ์ไม่มีที่ตั้งไปรษณีย์ และการขนส่ง ใช้บริการไปรษณีย์ดอนฉิมพลี

6.ระบบเศรษฐกิจ

6.1 การเกษตร

อาชีพหลักของประชากรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบึงน้ำรักษ์ คือ เกษตรกรรม ทำนา อาชีพรองลงมาได้แก่ การเลี้ยงสัตว์ไว้ขาย การประมงน้ำจืด การทำสวน และอาชีพค้าขาย ตามลำดับ

6.2 การประมง

การประมงน้ำจืด เลี้ยงกุ้ง เลี้ยงปลา

6.3 การปศุสัตว์

การเลี้ยงสัตว์ไว้ขาย

6.4 การบริการ

- ธนาคาร 1 แห่ง (ธนาคารหมู่บ้าน)
- โรงแรม - แห่ง
- ปั๊มน้ำมันหยอดเหรียญ 1 แห่ง
- โรงงานอุตสาหกรรม - แห่ง
- โรงสีข้าว 1 แห่ง

6.4 การท่องเที่ยว

องค์การบริหารส่วนตำบลบึงน้ำรักษ์ไม่มีแหล่งท่องเที่ยวแต่ได้ส่งเสริมการท่องเที่ยวให้เกิดขึ้นในชุมชน เช่น การจัดงานประเพณีต่างๆ การจัดสร้างสวนสาธารณะสำหรับใช้พักผ่อนหย่อนใจ

6.6 อุตสาหกรรม

ตำบลบึงน้ำรักษ์ อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา ไม่มีอุตสาหกรรมในพื้นที่

6.7 การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

- ศูนย์ส่งเสริมอาชีพและฝึกอาชีพประจำตำบล 1 แห่ง (หมู่ที่ 11)

6.8 แรงงาน

จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานพบว่า ประชากรที่มีอายุ 15-60 ปี อยู่ในกำลังแรงงาน ร้อยละ 95 เมื่อเทียบกับอัตราส่วนกับจังหวัด ร้อยละ 73.99 ซึ่งสูงกว่ามาก แต่ค่าแรงในพื้นที่ต่ำกว่าระดับจังหวัด โดยเฉพาะแรงงานด้านการเกษตร ประชากรอายุระหว่าง 25-50 ปี บางส่วน ไปรับจ้างทำงานนอกพื้นที่ รวมทั้งแรงงานที่ไปทำงานต่างประเทศ ปัญหาที่พบคือ ประชากรต้องไปทำงานนอกพื้นที่ในเมืองที่มีโรงงานอุตสาหกรรม บริษัท ห้างร้านใหญ่ๆ เพราะในพื้นที่ไม่มีโรงงานอุตสาหกรรมที่มีการจ้างแรงงานเยอะ เพราะพื้นที่ส่วนมากเป็นที่อยู่อาศัย ปัญหานี้ยังไม่สามารถแก้ไขได้

7. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

7.1 การนับถือศาสนา

ประชาชนตำบลบึงน้ำรักษ์ นับถือ ศาสนาพุทธ และศาสนาอิสลาม

โดยมีข้อมูลศาสนสถาน ดังนี้

- วัด 2 แห่ง ได้แก่
  - (1) วัดบึงน้ำรักษ์ หมู่ที่ 8
  - (2) วัดวิเวกวนาราม หมู่ที่ 14
- มัสยิด 8 แห่ง ได้แก่
  - (1) มัสยิดมัจมูอุ้ลอิสลาม หมู่ที่ 1
  - (2) มัสยิดดารุ้ลอิบาดะห์ หมู่ที่ 2
  - (3) มัสยิดเราฎ่อตุ้ลยีนาน หมู่ที่ 8
  - (4) มัสยิดนูรุดดีน หมู่ที่ 9
  - (5) มัสยิดนูรุ้ลมูฮำมะดียะห์ หมู่ที่ 11
  - (6) มัสยิดดารุลนาอีม หมู่ที่ 11
  - (7) มัสยิดดีนุ้ลกอยยีมะห์ หมู่ที่ 12
  - (8) มัสยิดดารุ้ลมะอ์วา หมู่ที่ 13

7.2 ประเพณีและงานประจำปี

ด้านประเพณีท้องถิ่นที่มีให้เห็นตราบจนทุกวันนี้ ที่สำคัญ ๆ ได้แก่ ประเพณีสงกรานต์ เป็นประเพณีเก่าแก่มาแต่โบราณ ช่วงเดือนเมษายน มีประเพณีสรงน้ำพระและผู้สูงอายุ **(ณ วัดประจำหมู่บ้าน)** การสรงน้ำพระพุทธรูปและรดน้ำดำหัวผู้ใหญ่ ประเพณีรดน้ำดำหัว เป็นการแสดงความคารวะผู้ใหญ่ เรียกว่า เพื่อขอขมาลาโทษในความผิดพลาดต่าง ๆ ที่ผ่านมาและเป็นการแสดงออกถึง“กตเวทิตาธรรม” ต่อผู้ใหญ่ครูบาอาจารย์หรือบุคคลที่เคารพนับถือ ประเพณีเข้าพรรษาที่มาของวันเข้าพรรษานี้ มาจากพุทธบัญญัติที่ประกาศให้สงฆ์อยู่จำพรรษาเป็นเวลา ๓ เดือนในช่วงฤดูฝน เนื่องมาในสมัยนั้นยังไม่มีประกาศให้ภิกษุอยู่จำพรรษา ปรากฏว่ามีภิกษุกลุ่มฉัพพัคคีย์ได้พาบริวารจำนวน 1,500 รูป เที่ยวเดินทางไปยังที่ต่างๆ ในช่วงฤดูฝนซึ่งเป็นฤดูเพาะปลูก ได้เหยียบย่ำข้าวกล้าในนาเสียหาย จนเกิดเสียงติเตียนในหมู่ชาวบ้าน และล่วงรู้ไปถึงองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า จึงทรงประกาศให้มีการประชุมสงฆ์ ไต่ถามข้อเท็จจริง แล้วทรงบัญญัติให้ภิกษุอยู่จำพรรษาในฤดูฝนเป็นเวลา 3 เดือน เพื่อหลีกให้พ้นฤดูเพาะปลูกไปก่อน มีกิจกรรมแห่เทียนเข้าพรรษา ทำบุญตักบาตร

7.3 ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

ภาษาถิ่น เป็นภาษาที่พูดกันในท้องถิ่นต่างๆ ตามปกติ เป็นภาษาที่คนในถิ่นนั้นๆ ยังคงพูดและใช้อยู่จำนวนมาก คำบางคำในภาษากลางได้เลิกใช้ไปแล้ว แต่ในภาษาถิ่นยังคงรักษาขนบธรรมเนียมไว้เป็นอย่างดี

7.4 สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

-ไม่มี-

8. ทรัพยากรธรรมชาติ

8.1 น้ำ มีแหล่งน้ำตามธรรมชาติและแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

<u>แหล่งน้ำธรรมชาติ</u>

- คลอง จำนวน 3 สาย ได้แก่ คลอง 14 , คลอง 15 และคลองหกวา
- บึง,หนอง จำนวน 5 แห่ง ได้แก่ บึงสมอเอก, บึงตาลอย, บึงตาไว, บึงลำชะล่า และ บึงทองหลางเฒ่า

<u>แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น</u>

- ระบบประปาหมู่บ้าน 15 แห่ง
- ถังเก็บน้ำฝน 14 แห่ง

8.2 ป่าไม้

-ไม่มี-

8.3 ภูเขา

-ไม่มี-

8.4 คุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติ

ข้อมูลด้านทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญของอำเภอ พื้นที่อำเภอบางน้ำเปรี้ยว ไม่มีพื้นที่ป่าไม้ หรือป่าสงวนแห่งชาติ ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตร ไม่มีปัญหาสิ่งแวดล้อม พื้นที่ที่มีโรงงานอุตสาหกรรม ได้มีการกวดขันมิให้มีการปล่อยน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมลงในแหล่งน้ำ สาธารณะ สภาพโดยทั่วไปเป็นที่ราบลุ่ม เหมาะแก่การเพาะปลูก มีลำคลองผ่านหลายสายเหมาะสำหรับทำการเกษตร และ เลี้ยงสัตว์

- บำรุงรักษาแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการปลูกต้นไม้สร้างพื้นที่สีเขียวเพื่อลดภาวะโลกร้อน

9. อื่น ๆ (ถ้ามีระบุด้วย)

- ไม่มีข้อมูล

ส่วนที่ 2

ยุทธศาสตร์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1. ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค

1.1 แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง
2. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน
4. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม
5. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
6. ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ปี 2560

การจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องมีความสัมพันธ์ระหว่างแผนยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ของประเทศไทยกำลังอยู่ระหว่างการการเสนอร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติต่อที่ประชุมคณะกรรมกรรจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการปรับปรุงร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติตามมิติที่ประชุมคณะกรรมกรรจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ โดยร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560 –2579) สรุปย่อได้ ดังนี้

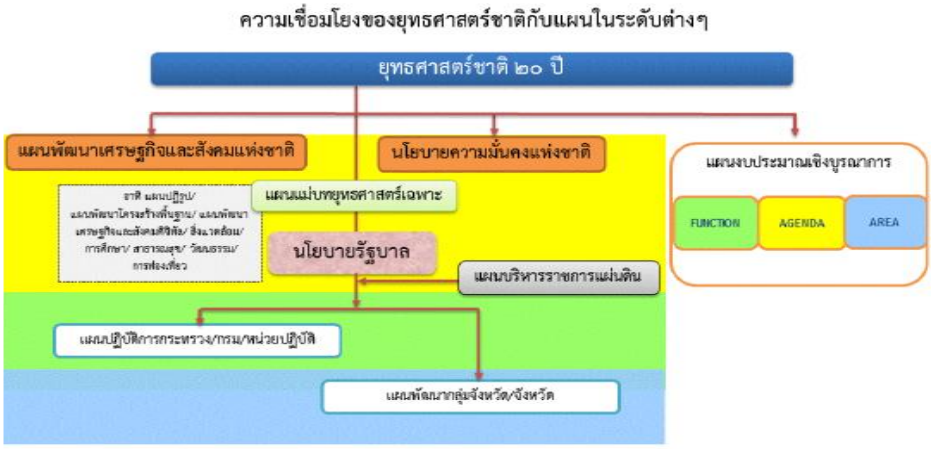

1. ความเป็นมา

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2558 เห็นชอบให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการจัดทายุทธศาสตร์ชาติ มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี เพื่อใช้ในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน และให้เสนอร่างยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบเพื่อใช้เป็นกรอบในการดำเนินงานในระยะที่ 2 ของรัฐบาล (ปี 2558 - 2559) และกรอบการปฏิรูปในระยะที่ 3 (ปี 2560 เป็นต้นไป) คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ 2 คณะ ได้แก่ (1) คณะอนุกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์และกรอบการปฏิรูป เพื่อจัดทำร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี และ (2) คณะอนุกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการตามแนวทางการปฏิรูปประเทศเพื่อจัดทาร่างแผนปฏิบัติการตามแนวทางการปฏิรูปประเทศ (Roadmap) ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี

คณะอนุกรรมการจัดทายุทธศาสตร์และกรอบการปฏิรูปได้ดำเนินการยกร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี ตามแนวทางที่คณะรัฐมนตรีกำหนด โดยได้มีการนำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติที่มาจากหลายภาคส่วน ได้แก่ภาคราชการ ภาคเอกชน ภาคการเมือง และ นักวิชาการ รวมถึงได้พิจารณานำข้อคิดเห็นจากสภาปฏิรูปแห่งชาติ และความคิดเห็นจากภาคประชาชนมาเป็นข้อมูลในการยกร่างยุทธศาสตร์ชาติด้วย และได้นำเสนอร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี ต่อที่ประชุมคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการดาเนินการปรับปรุงร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติตามมติที่ประชุมคณะกรรมการจัดทายุทธศาสตร์ชาติ

ในการดำเนินการขั้นต่อไป คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติจะนำเสนอร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและจะได้มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน ก่อนที่จะนำเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติให้ความเห็นชอบกรอบยุทธศาสตร์ชาติมาใช้เป็นกรอบในการกำหนดทิศทางในการบริหารประเทศภายในเดือนตุลาคม 2559 ซึ่งเป็นช่วงเวลาของการประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (ตุลาคม 2559 - กันยายน 2564) นอกจากนี้หน่วยงานต่างๆ จะได้นาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งเป็นแผนระยะ 5 ปี มาถ่ายทอดลงสู่แผนปฏิบัติการระดับกระทรวงและแผนพัฒนารายสาขาในระหว่างที่กลไกการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติตามร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่อยู่ระหว่างการดำเนินการ ซึ่งคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จภายในเดือนกรกฎาคม 2560

2. สาระสำคัญ

2.1 สภาพแวดล้อม

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา กระแสการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในโลกเป็นไปอย่างรวดเร็วและในหลากหลายมิติทำให้ภูมิทัศน์ของโลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างมีนัยสำคัญ โดยก่อให้เกิดโอกาสทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี และการเมืองของประเทศไทยแต่ขณะเดียวกันท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ก็มีปัจจัยเสี่ยงและภัยคุกคามที่ต้องบริหารจัดการด้วยความยากลาบากมากขึ้นกระแสทุนนิยมและการเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์เศรษฐกิจของโลกได้ส่งผลให้โครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศไทยซึ่งเดิมมีโครงสร้างเศรษฐกิจในระบบ “เกษตรแบบพึ่งตนเอง” ต้องปรับตัวและเปลี่ยนไปเป็นระบบเศรษฐกิจที่ “พึ่งพาอุตสาหกรรมและการส่งออก” การพัฒนาในภาคเกษตรล่าช้ากว่าฐานการผลิตอื่นๆ ที่อาศัยเทคโนโลยีสมัยใหม่มากขึ้นตามลำดับโดยเฉพาะอย่างยิ่งภายใต้อิทธิพลของกระแสโลกาภิวัฒน์และความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงมีปัญหาความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้ระหว่างภาคการเกษตรกับภาคอุตสาหกรรมและระหว่างสังคมในเมืองและชนบทขยายวงกว้างขึ้น และปัญหาความยากจนกระจุกตัวในกลุ่มเกษตรกรรายย่อยและในภาคชนบทรวมทั้งโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้ แหล่งทุน และบริการทาง

สังคมที่มีคุณภาพสาหรับประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลก็มีในวงแคบกว่า ในขณะที่การใช้เทคโนโลยีในภาคอุตสาหกรรมและบริการเองก็นับว่ายังอยู่ในกลุ่มประเทศที่ใช้เทคโนโลยีในระดับกลางๆ ซึ่งส่วนใหญ่ไม่สามารถพัฒนาได้เองภายในประเทศ ต้องนาเข้ามาจากต่างประเทศ โดยรวมประเทศไทยจึงยังใช้วัตถุดิบและแรงงานเข้มข้นในการเป็นจุดแข็งในการแข่งขันและขับเคลื่อนการเจริญเติบโตนอกจากนั้น ในอีกด้านหนึ่งการเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์ของโลกและแรงขับเคลื่อนของเทคโนโลยีสมัยใหม่รวมทั้งความเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดของสังคมโลกได้ทำให้เกิดภัยคุกคามและความเสี่ยงด้านอื่นๆ ที่ซับซ้อนขึ้นอาทิ การก่อการร้าย โรคระบาด เครือข่ายยาเสพติดข้ามชาติ และการก่อการร้าย อาชญากรรมข้ามชาติในรูปแบบต่างๆ ขณะที่การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลกก็มีความผันผวนรุนแรงขึ้น ซึ่งล้วนแล้วเป็นความเสี่ยงในการดารงชีวิตของประชาชน การบริหารจัดการทางธุรกิจ และการบริหารราชการแผ่นดินของภาครัฐ

นอกจากนั้นในช่วงต้นศตวรรษที่ 21 กระแสโลกาภิวัตน์ได้ทาให้ภูมิทัศน์ทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของโลกเปลี่ยนแปลงจากเศรษฐกิจสังคมอุตสาหกรรมมุ่งสู่เศรษฐกิจสังคมดิจิทัล ในขณะที่โอกาสทางเศรษฐกิจขยายเพิ่มขึ้น แต่ช่องว่างทางสังคมก็ยิ่งกว้างขึ้นรวมถึงช่องว่างทางดิจิทัล (digital divide) ถ้าหากไม่สามารถลดลงก็จะยิ่งทำให้ความเหลื่อมล้ำทางรายได้และโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคมมีความแตกต่างมากขึ้น ประกอบกับในอนาคต 20 ปีข้างหน้าสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญในทุกมิติ เงื่อนไขภายนอกที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศไทยในอนาคต ได้แก่ กระแสโลกาภิวัตน์ที่เข้มข้นขึ้นอย่างต่อเนื่องและมีความเสี่ยงและท้าทายต่อการปรับตัวมากขึ้นจากการเคลื่อนย้ายอย่างเสรีและรวดเร็วของผู้คน เงินทุน ข้อมูลข่าวสารองค์ความรู้และเทคโนโลยีและสินค้าและบริการ ขณะเดียวกันการรวมกลุ่มเศรษฐกิจในภูมิภาคนำไปสู่ความเชื่อมโยงทุกระบบในขณะที่ศูนย์รวมอำนาจทางเศรษฐกิจโลกเคลื่อนย้ายมาสู่เอเชียภายใต้สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจโลกซึ่งในช่วงระยะ 10 ปีข้างหน้าจะยังคงได้รับผลกระทบจากปัจจัยสำคัญหลายประการทั้งปัญหาต่อเนื่องจากวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจโลกในช่วงปี 2551-2552 และวิกฤติการณ์ในกลุ่มประเทศยูโรโซนที่ทาให้ระดับหนี้สาธารณะในประเทศต่างๆ เพิ่มสูงขึ้นและกลายเป็นความเสี่ยงต่อความยั่งยืนทางการคลัง ขณะที่จะมีผลพวงต่อเนื่องจากการดำเนินมาตรการขยายปริมาณเงินขนาดใหญ่ในสหรัฐฯ ยุโรป และญี่ปุ่น ซึ่งเป็นความเสี่ยงให้เกิดภาวะเงินเฟ้อได้เมื่อเศรษฐกิจฟื้นตัวเต็มที่ รวมทั้งอาจจะมีความผันผวนของการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศ นอกจากนั้นการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเข้าสู่จุดอิ่มตัวมากขึ้นขณะที่การพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ที่จะช่วยให้ประสิทธิภาพการผลิตของโลกเพิ่มขึ้นขนานใหญ่และเป็นวงกว้าง เช่นที่เคยเกิดขึ้นในช่วงการปฏิวัติอุตสาหกรรมยังไม่มีแนวโน้มการก่อตัวที่ชัดเจน แต่ก็มีแนวโน้มของการพัฒนาเทคโนโลยีในรูปแบบใหม่ๆ ที่จะเป็นโอกาสสาหรับการพัฒนาเศรษฐกิจรูปแบบใหม่ๆ ซึ่งภายใต้เงื่อนไขดังกล่าว เศรษฐกิจโลกในช่วง 10 ปีข้างหน้ามีแนวโน้มที่จะขยายตัวตากว่าเฉลี่ยร้อยละ 5.1 ในช่วง 5 ปีก่อนวิกฤติเศรษฐกิจโลก (2546-2550) สถานการณ์ที่ตลาดโลกขยายตัวช้า แต่ประเทศต่างๆ ขยายการผลิตเพื่อยกระดับศักยภาพการผลิต การแข่งขันในตลาดโลกจะมีความรุนแรงขึ้น ขณะเดียวกันการลดลงของประชากรไทยในระยะ 10 - 15 ปี ข้างหน้านี้ จะทาให้ขนาดของตลาดในประเทศขยายตัวช้าลง เงื่อนไขดังกล่าวเป็นความเสี่ยงสาหรับอนาคตของเศรษฐกิจไทยในระยะยาวหากประเทศไทยไม่เร่งปรับโครงสร้างเพื่อแก้ปัญหาจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้สัมฤทธิ์ผล

ในด้านความมั่นคงของโลกก็กำลังก้าวเข้าสู่ช่วงเปลี่ยนผ่านที่สำคัญจากการปรับดุลอำนาจของสหรัฐฯ เพื่อพยายามคงบทบาทผู้นำโลกและเพื่อคานอิทธิพลและบทบาทของจีนและรัสเซียที่เพิ่มมากขึ้นในเอเชียและยุโรปนั้นน่าจะมีผลทำให้บรรยากาศด้านความมั่นคงของโลกในช่วงปี 2560 - ปี 2579 มีลักษณะผสมผสานกันทั้งความร่วมมือและความขัดแย้ง โดยขึ้นอยู่กับปัจจัยผลประโยชน์แห่งชาติทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคีเป็นองค์ประกอบสำคัญในการ

กำหนดนโยบายของประเทศและกลุ่มประเทศ สาหรับการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วจะเป็นเงื่อนไขสำคัญสำหรับอนาคตของโลกและประเทศไทยเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เป็นอัจฉริยะจะกระทบการดำรงชีวิตของคนและทำให้เกิดธุรกิจรูปแบบใหม่ รวมทั้งเกิดการเชื่อมต่อและการบรรจบกันของเทคโนโลยีก้าวหน้า อุตสาหกรรม และผลิตภัณฑ์ ซึ่งประเทศไทยจะต้องลงทุนด้านทรัพยากรมนุษย์และการวิจัยให้สามารถพัฒนาเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ เงื่อนไขการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมก็จะเป็นเกณฑ์มาตรฐานที่กดดันให้ประเทศไทยต้องปรับเปลี่ยนไปสู่สังคมสีเขียวโดยการพัฒนาและนาเทคโนโลยีสีเขียวมาใช้ก็จะมีส่วนสำคัญ และช่วยแก้ปัญหาการลดลงของทรัพยากรต่างๆ รวมทั้งน้ำมัน ซึ่งแม้ราคาจะลดลงแต่มีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม จึงต้องผลักดันให้มุ่งสู่การผลิตพลังงานทดแทนในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งพืชพลังงานที่อาจจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางอาหารของโลก

นอกจากนั้น ยังมีข้อจำกัดและความเสี่ยงสำคัญจากการเข้าสู่สังคมสูงวัยของโลกและภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงผันผวนและภาวะโลกร้อน ทั้งนี้โครงสร้างประชากรโลกที่เข้าสู่สังคมสูงวัย แม้จะส่งผลให้เกิดโอกาสทางธุรกิจใหม่ๆ แต่มีความเสี่ยงให้เกิดการแย่งชิงแรงงานและเงินทุน รวมทั้งมีแรงกดดันต่อการใช้จ่ายงบประมาณด้านสวัสดิการและสาธารณสุขเพิ่มขึ้นในหลายๆ ประเทศกลายเป็นความเสี่ยงด้านการ คลังที่สำคัญ สำหรับ ภาวะโลกร้อนและการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศที่ผันผวนก่อให้เกิดภัยธรรมชาติที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นนั้น กดดันให้ต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการดาเนินธุรกิจ การดำรงชีวิต การผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ในขณะที่ความพยายามในการกระจายความเจริญและการพัฒนาให้มีความทั่วถึงมากขึ้น ประกอบกับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นจะส่งผลให้ความเป็นเมืองเติบโตอย่างต่อเนื่อง ตามาด้วยการมีข้อกำหนดของรูปแบบและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวเนื่องกับลักษณะการใช้พื้นที่ และความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ภายใต้เงื่อนไขการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว การยึดถือหลักการบริหารจัดการที่ดีทั้งในภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน การใช้ระบอบประชาธิปไตย และการปฏิบัติให้เป็นไปตามสิทธิมนุษยชนจะเข้มข้นมากขึ้น

สำหรับสถานการณ์และสภาพแวดล้อมภายในประเทศไทยนั้น ผลของการพัฒนาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันทำให้ประเทศไทยมีระดับการพัฒนาที่สูงขึ้นตามลำดับ โดยถูกจัดอยู่ในกลุ่มประเทศระดับรายได้ปานกลางมาตั้งแต่ปี 2531 และได้ขยับสูงขึ้นมาอยู่ในกลุ่มบนของกลุ่มประเทศระดับรายได้ปานกลางตั้งแต่ปี 2553 และล่าสุดในปี 2557 รายได้ประชาชาติต่อหัวเพิ่มขึ้นเป็น 57,392 ดอลลาร์ สรอ. ต่อปีฐานการผลิตและบริการหลากหลายขึ้น ฐานการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมใหญ่ขึ้นมาก หลายสาขาการผลิตและบริการสามารถแข่งขันและมีส่วนแบ่งในตลาดโลกสูงขึ้นและสร้างรายได้เงินตราต่างประเทศในระดับสูง อาทิ กลุ่มยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า อุตสาหกรรมอาหาร สินค้าเกษตร การท่องเที่ยว และบริการด้านสุขภาพ ฐานเศรษฐกิจที่ใหญ่ขึ้นส่งผลให้การจ้างงานเพิ่มขึ้นเป็น 38.1 ล้านคนจากประชากรวัยแรงงาน 38.6 ล้านคน อัตราการว่างงานเฉลี่ยไม่ถึงร้อยละ 1 ปัญหาความยากจนจึงลดลงตามลำดับจากร้อยละ 20.0 ในปี 2550 เป็นร้อยละ 10.9 ในปี 2556 คุณภาพชีวิตดีขึ้นในทุกระดับ โอกาสการได้รับการศึกษา บริการสาธารณสุข บริการสาธารณะและโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ และการคุ้มครองทางสังคม อื่นๆ รวมถึงการเข้าถึงทรัพยากรต่างๆ มีความครอบคลุมและมีคุณภาพดีขึ้นตามลำดับ ในขณะเดียวกันประเทศไทยก็มีความเป็นสากลมากขึ้น ความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับนานาชาติทั้งในรูปของทวิภาคีและพหุภาคีเพื่อเป็นกลไกและช่องทางในการสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศก็มีความก้าวหน้าไปมาก รวมทั้งกรอบความร่วมมือที่ช่วยทำให้ประเทศไทยสามารถยกระดับมาตรฐานต่างๆ ไปสู่ระดับสากลก็มีความคืบหน้ามากขึ้น

นอกจากนั้น ประสบการณ์ในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจและการเงินในปี 2540 - 2541 ได้ส่งผลให้ภาครัฐและภาคเอกชนปรับตัวในการบริหารความเสี่ยงและสร้างภูมิคุ้มกัน ให้ดีขึ้นตามแนวคิดการบริหารจัดการที่ดีอันได้แก่ การดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส รับผิดรับชอบและตรวจสอบได้อย่างเป็นระบบดีขึ้น มีการกากับดูแลวินัยทางการเงินการคลังที่กำหนดกรอบของความยั่งยืนทางการคลังเป็นแนวปฏิบัติที่ดีขึ้นและฐานะการคลังมีความมั่นคงมากขึ้น และฐานะเงินสารองระหว่างประเทศอยู่ในระดับสูง มีการปรับปรุงในเรื่องกฎหมาย กฎระเบียบต่างๆ ให้มีการดำเนินการอย่างเป็นระบบมากขึ้น มีการสร้างความเป็นธรรมให้กับกลุ่มต่างๆ สามารถคุ้มครองผู้บริโภคและประชาชนจากการถูกเอารัดเอาเปรียบได้ดีขึ้น ช่วยสร้างบรรยากาศของการแข่งขันในตลาด และสนับสนุนให้การดาเนินธุรกิจในประเทศไทยมีความสะดวกคล่องตัวมากขึ้น

แต่ประเทศไทยก็ยังมีจุดอ่อนในเชิงโครงสร้างหลายด้านทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง จุดอ่อนสำคัญของประเทศไทยได้แก่ โครงสร้างประชากรสูงอายุมากขึ้นตามลาดับ แต่คุณภาพคนโดยเฉลี่ยยังตาและการออมไม่เพียงพอ ประเทศขาดแคลนแรงงานทั้งในกลุ่มทักษะฝีมือสูงและกลุ่มทักษะฝีมือระดับล่าง ผลิตภาพแรงงานโดยเฉลี่ยยังตา ทั้งระบบเศรษฐกิจมีผลิตภาพการผลิตรวมต่ำ ต้องอาศัยการเพิ่มปริมาณเป็นแรงขับเคลื่อนหลัก ขณะที่โครงสร้างเศรษฐกิจมีสัดส่วนภาคการค้าระหว่างประเทศต่อขนาดของเศรษฐกิจสูงกว่าเศรษฐกิจภายในประเทศมาก จึงมีความอ่อนไหวและผันผวนตามปัจจัยภายนอกเป็นสำคัญ ฐานการผลิตเกษตรและบริการมีผลิตภาพการผลิตตา โดยที่การใช้องค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อการเพิ่มมูลค่ายังมีน้อย การลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนายังไม่เพียงพอ การวิจัยที่ดาเนินการไปแล้วไม่ถูกนามาใช้ให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจและสังคมได้อย่างคุ้มค่า การพัฒนานวัตกรรมมีน้อย สาหรับการดำเนินงานและการบริหารจัดการภาครัฐก็ยังขาดการบูรณาการจึงสิ้นเปลืองงบประมาณ การดำเนินงานเพื่อการพัฒนามักขาดความต่อเนื่องประสิทธิภาพตา ขาดความโปร่งใส และขาดความรับผิดชอบ ขณะที่ปัญหาคอร์รัปชั่นมีเป็นวงกว้าง การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์รวมทั้งการบริหารจัดการน้ายังไม่เป็นระบบโครงข่ายที่สมบูรณ์และล่าช้า การบังคับใช้กฎหมายยังขาดประสิทธิผล และกฎระเบียบต่างๆ ล้าสมัยไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลง คนไทยยังมีปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรม ไม่เคารพสิทธิผู้อื่นและไม่ยึดผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญขณะที่ความเหลื่อมล้าและความแตกแยกในสังคมไทยยังเป็นปัญหาที่ท้าทายมาก รวมทั้งปัญหาในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เผชิญกับภาวะขยะล้นเมืองและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมลงในทุกด้าน

ทั้งนี้ ปัจจัยและเงื่อนไขภายในประเทศที่จะส่งผลต่ออนาคตการพัฒนาประเทศไทยที่สำคัญ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ ในระยะเวลา 20 ปีต่อจากนี้ไป จะมีนัยยะที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ กำลังคนในวัยเด็กและวัยแรงงานจะลดลง ผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วย่อมส่งผลต่อศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ รูปแบบการใช้จ่ายการลงทุนและการออม ตลอดจนค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพ ความมั่นคงทางสังคมและคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ขณะเดียวกันประเทศไทยก็เผชิญกับข้อจากัดด้านทรัพยากร ทั้งด้านแรงงานและทรัพยากรธรรมชาติที่มีนัยยะต่อต้นทุนการผลิตและสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ของประชาชนนอกจากนั้นปัญหาความเหลื่อมล้าในมิติต่างๆ ก็มีนัยยะต่อการสร้างความสามัคคีสมานฉันท์ในสังคม ข้อจำกัดต่อการยกระดับศักยภาพทุนมนุษย์ ความจำเป็นในการลงทุนเพื่อยกระดับบริการทางสังคมและโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง และการปฏิรูปกฎระเบียบและกฎหมายที่ทาให้เกิดความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้า และที่สำคัญเงื่อนไขจาเป็นที่ต้องปรับตัวคือการแก้ปัญหาความอ่อนแอของการบริหารราชการแผ่นดิน ที่ทำให้จำเป็นต้องเร่งปฏิรูประบบราชการและการเมืองเพื่อให้เกิดการบริหารราชการที่ดี

โครงสร้างที่เป็นจุดอ่อนและการบริหารจัดการที่ขาดประสิทธิภาพและความโปร่งใสดังกล่าว จะส่งผลให้ประเทศไทยยิ่งต้องเผชิญกับแรงกดดันและความเสี่ยงมากขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่กระแสโลกาภิวัตน์เข้มข้นขึ้น เป็นโลกไร้พรมแดนอย่างแท้จริง โดยที่การเคลื่อนย้ายของผู้คน สินค้าและบริการ เงินทุน องค์ความรู้เทคโนโลยี ข้อมูลและข่าวสารต่างๆ เป็นไปอย่างเสรี ส่งผลให้การแข่งขันในตลาดโลกรุนแรงขึ้นโดยที่ประเทศต่างๆ เร่งผลักดันการเพิ่มผลิตภาพและการพัฒนานวัตกรรมเพื่อการแข่งขัน ขณะเดียวกันความเสี่ยงและข้อจากัดที่เกิดจากสภาพภูมิอากาศผันผวนรุนแรงต่อการดาเนินธุรกิจและการดาเนินชีวิตของผู้คนก็เพิ่มขึ้น กฎเกณฑ์และกฎระเบียบของสังคมโลกจึงมีความเข้มงวดมากขึ้นทั้งในเรื่องการปลดปล่อยมลพิษ สิทธิมนุษยชน และกฎระเบียบทางการเงิน เป็นต้นเงื่อนไขต่างๆ ดังกล่าวจะเป็นแรงกดดันให้ประเทศไทยต้องปรับตัวและมีการบริหารความเสี่ยงอย่างชาญฉลาดมากขึ้น โดยที่การปรับตัวจะต้องหยั่งรากลึกลงไปถึงการเปลี่ยนแปลงในเชิงโครงสร้างเพื่อแก้จุดอ่อนและควบคู่ไปกับการสร้างกลไกเชิงรุกให้จุดแข็งของประเทศเป็นประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ ซึ่งหากไม่สามารถแก้ปัญหาและปฏิรูปให้สัมฤทธิ์ผลได้ในระยะ 4 - 5 ปีต่อจากนี้ไป ประเทศไทยจะสูญเสียความสามารถในการแข่งขัน รายได้เฉลี่ยของประชาชนจะไม่สามารถยกระดับให้ดีขึ้นได้ คุณภาพคนโดยเฉลี่ยจะยังตา และปัญหาความเหลื่อมล้ำจะรุนแรงขึ้น รวมทั้งทรัพยากรจะร่อยหรอเสื่อมโทรมลงไปอีก และในที่สุดการพัฒนาประเทศจะไม่สามารถยั่งยืนไปได้ในระยะยาว

ทั้งนี้ เงื่อนไขในปัจจุบันและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคตในทุกมิติจะส่งผลต่ออนาคตการพัฒนาประเทศไทยอย่างมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งลักษณะในเชิงโครงสร้างทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมภายในประเทศทั้งที่เป็นจุดแข็งและเป็นจุดอ่อนที่จะต้องเผชิญและผสมผสานกับปัจจัยภายนอกและก่อให้เกิดทั้งโอกาสและความเสี่ยงในหลากหลายมิติ การที่ประเทศไทยจะสามารถแสวงหาโอกาสจากการพัฒนาของโลกและรับมือกับภัยคุกคามเหล่านี้ได้นั้น จำเป็นจะต้องมีการวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคตอย่างรอบด้านขณะเดียวกันต้องวิเคราะห์ศักยภาพภายในประเทศ เพื่อเตรียมความพร้อมของประเทศต่อการเปลี่ยนแปลงเหล่านั้น โดยที่ประเทศไทยต้องปฏิรูปและปรับเปลี่ยนอย่างเป็นระบบขนาดใหญ่เพื่อให้โครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเหมาะสมกับภูมิทัศน์ใหม่ของโลกยืดหยุ่นปรับตัวได้เร็ว สามารถรับมือกับความเสี่ยงและภัยคุกคามแบบใหม่ได้ และสามารถอาศัยโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงบริบทโลกมาสร้างประโยชน์สุขให้กับคนในชาติได้ ไม่ว่าจะเป็นการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคม การลงทุนเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรมการดารงชีวิตการทางาน และการเรียนรู้ ซึ่งจาเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการดาเนินการร่วมกันอย่างเป็นเอกภาพมีการจัดลำดับความสำคัญและแบ่งหน้าที่รับผิดชอบอย่างชัดเจนของผู้ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหานั้นๆ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจะต้องกำหนดเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในระยะยาว เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายการพัฒนาประเทศและกรอบการทางานของภาคส่วนต่างๆ เพื่อให้ขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้

ดังนั้น จึงจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมเพื่อแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ เพื่อให้บรรลุซึ่งเป้าหมายการสร้างและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติในการที่จะให้ประเทศไทยมีความมั่นคงในทุกด้าน คนในชาติมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมั่งคั่ง และประเทศสามารถพัฒนาไปได้อย่างยั่งยืน ทั้งนี้การวิเคราะห์ให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและข้อจากัดรวมทั้งความเสี่ยงของประเทศ จะนำไปสู่การกำหนดตำแหน่งเชิงยุทธศาสตร์และเป้าหมายของประเทศที่ชัดเจนและได้รับการยอมรับร่วมกันในสังคมไทยที่จะส่งผลให้เกิดการผนึกกาลังและระดมทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนการพัฒนาไปในทิศทางที่สอดคล้องกัน การดำเนินการมีบูรณาการและเป็นเอกภาพภายใต้การมองภาพอนาคตของประเทศที่เป็นภาพเดียวกัน

อย่างไรก็ตามในช่วงที่ผ่านมา ประเทศไทยมิได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ประเทศ เป้าหมายและยุทธศาสตร์ของประเทศในระยะยาว การบริหารราชการแผ่นดินของฝ่ายบริหารจึงให้ความสำคัญกับนโยบายพรรคการเมืองหรือนโยบายของรัฐบาลซึ่งเมื่อมีการเปลี่ยนรัฐบาลก็ทาให้การดาเนินนโยบายขาดความต่อเนื่อง ถือเป็นการสูญเสียโอกาสและสิ้นเปลืองทรัพยากรของประเทศ ดังนั้น เพื่อเป็นการปฏิรูประบบการบริหารราชการแผ่นดินของประเทศไทยให้มีเป้าหมายการพัฒนาในระยะยาว และเพื่อเป็นการกำหนดให้ฝ่ายบริหารมีความรับผิดชอบที่จะต้องขับเคลื่อนประเทศไปสู่เป้าหมายที่เป็นที่ยอมรับร่วมกันและเป็นเอกภาพ ประเทศไทยจาเป็นจะต้องมี “ยุทธศาสตร์ชาติ” ซึ่งภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเทศไทยต้องปฏิรูปและปรับเปลี่ยนอย่างเป็นระบบขนานใหญ่ เพื่อให้โครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเหมาะสมกับภูมิทัศน์ใหม่ของโลกยืดหยุ่นปรับตัวได้เร็ว สามารถรับมือกับความเสี่ยงและภัยคุกคามแบบใหม่ได้ และสามารถอาศัยโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงบริบทโลกมาสร้างประโยชน์สุขให้กับคนในชาติได้ จะต้องมีการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายของประเทศ และทิศทางในการขับเคลื่อนประเทศให้สอดคล้องกับประเด็นการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายต่างๆ ของบริบทโลก และบริบทการพัฒนาภายในประเทศ

การกำหนดให้มี “ยุทธศาสตร์ชาติ” เพื่อเป็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศในระยะยาว พร้อมกับการปฏิรูปและการพัฒนาระบบและกลไกการบริหารราชการแผ่นดินในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ให้สามารถนาไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจังจะช่วยยกระดับคุณภาพของประเทศไทยในทุกภาคส่วนและนาพาประเทศไทยให้หลุดพ้นหรือบรรเทาความรุนแรงของสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ทั้งปัญหาทางเศรษฐกิจ ปัญหาความเหลื่อมล้ำ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชั่นและปัญหาความขัดแย้งในสังคม รวมถึงสามารถรับมือกับภัยคุกคามและบริหารจัดการกับความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และสามารถเปลี่ยนผ่านประเทศไทยไปพร้อมๆ กับการเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์ใหม่ของโลกได้ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยยังคงรักษาบทบาทสำคัญในเวทีโลก สามารถดำรงรักษาความเป็นชาติที่มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และคนไทยในประเทศมีความอยู่ดีมีสุขอย่างถ้วนหน้ากันสาระสำคัญของยุทธศาสตร์ชาติซึ่งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติกาลังดำเนินการยกร่างอยู่ในขณะนี้นั้นจะประกอบด้วยวิสัยทัศน์และเป้าหมายของชาติที่คนไทยทุกคนต้องการบรรลุร่วมกันรวมทั้งนโยบายแห่งชาติและมาตรการเฉพาะ ซึ่งเป็นแนวทาง ทิศทางและวิธีการที่ทุกองค์กรและคนไทยทุกคนต้องมุ่งดำเนินการไปพร้อมกันอย่างประสานสอดคล้อง เพื่อให้บรรลุซึ่งสิ่งที่คนไทยทุกคนต้องการ คือประเทศไทยมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ในทุกสาขาของกำลังอำนาจแห่งชาติ อันได้แก่ การเมืองภายในประเทศ การเมืองต่างประเทศเศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา การทหาร วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการพลังงาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

2.2 วิสัยทัศน์

วิสัยทัศน์ “**ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง**”หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ทั้งนี้วิสัยทัศน์ดังกล่าวจะต้องสนองตอบต่อผลประโยชน์แห่งชาติ อันได้แก่การมีเอกราช อธิปไตย และบูรณภาพแห่งเขตอำนาจรัฐ การดำรงอยู่อย่างมั่นคงยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติ การดำรงอยู่อย่างมั่นคงของชาติและประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขเป็นปึกแผ่นมีความมั่นคงทางสังคมท่ามกลางพหุสังคมและการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ความเจริญเติบโตของชาติความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงานและอาหารความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติประสานสอดคล้องกัน ด้าน

ความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรีไม่เป็นภาระของโลกและสามารถเกื้อกูลประเทศที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจที่ด้อยกว่า

2.3 ยุทธศาสตร์ชาติ

ในการที่จะบรรลุวิสัยทัศน์และทาให้ประเทศไทยพัฒนาไปสู่อนาคตที่พึงประสงค์นั้น จำเป็นจะต้องมีการวางแผนและกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาในระยะยาว และกำหนดแนวทางการพัฒนาของทุกภาคส่วนให้ขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้น จึงจำเป็นจะต้องกำหนดยุทธศาสตร์ชาติในระยะยาว เพื่อถ่ายทอดแนวทางการพัฒนาสู่การปฏิบัติในแต่ละช่วงเวลาอย่างต่อเนื่องและมีการบูรณาการ และสร้างความเข้าใจถึงอนาคตของประเทศไทยร่วมกัน และเกิดการรวมพลังของทุกภาคส่วนในสังคมทั้งประชาชน เอกชน ประชาสังคมในการขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อการสร้างและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติและบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนเป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ”หรือคติพจน์ประจาชาติ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อให้ประเทศมีขีดความสามารถในการแข่งขัน มีรายได้สูงอยู่ในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว คนไทยมีความสุข อยู่ดี กินดี สังคมมีความมั่นคงเสมอภาคและเป็นธรรม ซึ่งยุทธศาสตร์ชาติที่จะใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาในระยะ 20 ปีต่อจากนี้ไป จะประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (1) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง (2) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน (4) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม (5) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ (6) ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยมีสาระสำคัญของแต่ละยุทธศาสตร์ สรุปได้ ดังนี้

2.3.1 ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง มีเป้าหมายทั้งในการสร้างเสถียรภาพภายในประเทศและช่วยลดและป้องกันภัยคุกคามจากภายนอก รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นในกลุ่มประเทศอาเซียนและประชาคมโลกที่มีต่อประเทศไทย กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

(1) การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(2) การปฏิรูปกลไกการบริหารประเทศและพัฒนาความมั่นคงทางการเมือง ขจัดคอร์รัปชั่น สร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม

(3) การรักษาความมั่นคงภายในและความสงบเรียบร้อยภายใน ตลอดจนการบริหารจัดการความมั่นคงชายแดนและชายฝั่งทะเล

(4) การพัฒนาระบบ กลไก มาตรการและความร่วมมือระหว่างประเทศทุกระดับ และรักษาดุลยภาพความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงรูปแบบใหม่

(5) การพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการผนึกกาลังป้องกันประเทศ การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศ

(6) การพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติและระบบบริหารจัดการภัยพิบัติ รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม

(7) การปรับกระบวนการทางานของกลไกที่เกี่ยวข้องจากแนวดิ่งสู่แนวระนาบมากขึ้น

2.3.2 ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน เพื่อให้ประเทศไทยสามารถพัฒนาไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว ซึ่งจาเป็นต้องยกระดับผลิตภาพการผลิตและการใช้นวัตกรรมในการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาอย่างยั่งยืนทั้งในสาขาอุตสาหกรรม เกษตรและบริการ การสร้างความมั่นคงและปลอดภัยด้านอาหาร การเพิ่มขีดความสามารถทางการค้าและการเป็นผู้ประกอบการ รวมทั้งการพัฒนาฐานเศรษฐกิจแห่งอนาคต ทั้งนี้ภายใต้กรอบการปฏิรูปและพัฒนาปัจจัยเชิงยุทธศาสตร์ทุกด้าน อันได้แก่โครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม การพัฒนาทุนมนุษย์ และการบริหารจัดการทั้งในภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

(1) การพัฒนาสมรรถนะทางเศรษฐกิจ ได้แก่การรักษาเสถียรภาพเศรษฐกิจและสร้างความเชื่อมั่น การส่งเสริมการค้าและการลงทุนที่อยู่บนการแข่งขันที่เป็นธรรมและรับผิดชอบต่อสังคม ตลอดจนการพัฒนาประเทศสู่ความเป็นชาติการค้าเพื่อให้ได้ประโยชน์จากห่วงโซ่มูลค่าในภูมิภาค และเป็นการยกระดับไปสู่ส่วนบนของห่วงโซ่มูลค่ามากขึ้น

(2) การพัฒนาภาคการผลิตและบริการ บนฐานของการพัฒนานวัตกรรมและมีความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีการใช้ดิจิทัลและการค้าที่เข้มข้นเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและขยายกิจกรรมการผลิตและบริการ โดยมุ่งสู่ความเป็นเลิศในระดับโลกและในระดับภูมิภาคในอุตสาหกรรมหลายสาขา และในภาคบริการที่หลากหลายตามรูปแบบการดำเนินชีวิตและการดำเนินธุรกิจที่เปลี่ยนไป รวมทั้งเป็นแหล่งอาหารคุณภาพ สะอาดและปลอดภัยของโลก

- ภาคเกษตร โดยเสริมสร้างฐานการผลิตให้เข้มแข็งและยั่งยืน เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตรส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยให้ปรับไปสู่การทำการเกษตรยั่งยืนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและรวมกลุ่มเกษตรกรในการพัฒนาอาชีพที่เข้มแข็ง และการพัฒนาสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพและอาหารคุณภาพ สะอาด และปลอดภัย

- ภาคอุตสาหกรรม โดยพัฒนาอุตสาหกรรมศักยภาพ ยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมปัจจุบันที่มีศักยภาพสูง และพัฒนาอุตสาหกรรมอนาคตที่มีศักยภาพ โดยการใช้ดิจิทัลและการค้ามาเพิ่มมูลค่าและยกระดับห่วงโซ่มูลค่าในระดับสูงขึ้น

- ภาคบริการ โดยขยายฐานการบริการให้มีความหลากหลาย มีความเป็นเลิศและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยการยกระดับบริการที่เป็นฐานรายได้เดิม เช่น การท่องเที่ยว และพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการให้บริการสุขภาพ ธุรกิจบริการด้านการเงินและธุรกิจบริการที่มีศักยภาพอื่นๆ เป็นต้น

(3) การพัฒนาผู้ประกอบการและเศรษฐกิจชุมชน พัฒนาทักษะผู้ประกอบการ ยกระดับผลิตภาพแรงงานและพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) สู่สากล และพัฒนาวิสาหกิจชุมชนและสถาบันเกษตรกร

(4) การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษและเมืองพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน และพัฒนาระบบเมืองศูนย์กลางความเจริญ จัดระบบผังเมืองที่มีประสิทธิภาพและมีส่วนร่วม มีการจัดการสิ่งแวดล้อมเมือง และโครงสร้างพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับศักยภาพ

(5) การลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ในด้านการขนส่ง ด้านพลังงาน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและการวิจัยและพัฒนา

(6) การเชื่อมโยงกับภูมิภาคและเศรษฐกิจโลกสร้างความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนากับนานาประเทศ

ส่งเสริมความร่วมมือกับนานาชาติในการสร้างความมั่นคงด้านต่างๆ เพิ่มบทบาทของไทยในองค์กรระหว่างประเทศ รวมถึงสร้างองค์ความรู้ด้านการต่างประเทศ

2.3.3 ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน เพื่อพัฒนาคนและสังคมไทยให้เป็นรากฐานที่แข็งแกร่งของประเทศมีความพร้อมทางกาย ใจ สติปัญญา มีความเป็นสากล มีทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย มีคุณธรรมจริยธรรม รู้คุณค่าความเป็นไทย มีครอบครัวที่มั่นคง กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

(1) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ

(2) การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ เท่าเทียม และทั่วถึง

(3) การปลูกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรมค่านิยมที่พึงประสงค์

(4) การสร้างเสริมให้คนมีสุขภาวะที่ดี

(5) การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทยเสริมสร้างบทบาทของสถาบันครอบครัวในการบ่มเพาะจิตใจให้เข้มแข็ง

2.3.4 ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม เพื่อเร่งกระจายโอกาสการพัฒนาและสร้างความมั่นคงให้ทั่วถึง ลดความเหลื่อมล้ำไปสู่สังคมที่เสมอภาคและเป็นธรรม กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

(1) การสร้างความมั่นคงและการลดความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

(2) การพัฒนาระบบบริการและระบบบริหารจัดการสุขภาพ

(3) การสร้างสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตในสังคมสูงวัย

(4) การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคมทุนทางวัฒนธรรมและความเข้มแข็งของชุมชน

(5) การพัฒนาการสื่อสารมวลชนให้เป็นกลไกในการสนับสนุนการพัฒนา

2.3.5 ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อเร่งอนุรักษ์ฟื้นฟูและสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ และมีความมั่นคงด้านน้ำ รวมทั้งมีความสามารถในการป้องกันผลกระทบและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติธรรมชาติ และพัฒนามุ่งสู่การเป็นสังคมสีเขียว กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

(1) การจัดระบบอนุรักษ์ ฟื้นฟูและป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ

(2) การวางระบบบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพทั้ง ๒๕ ลุ่มน้ำ เน้นการปรับระบบการบริหารจัดการอุทกภัยอย่างบูรณาการ

(3) การพัฒนาและใช้พลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(4) การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศและเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(5) การร่วมลดปัญหาโลกร้อนและปรับตัวให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(6) การใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์และนโยบายการคลังเพื่อสิ่งแวดล้อม

2.3.6 ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบ การบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ มีสมรรถนะสูง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลกระจายบทบาทภารกิจไปสู่ท้องถิ่นอย่างเหมาะสม มีธรรมาภิบาลกรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

(1) การปรับปรุงโครงสร้าง บทบาท ภารกิจของหน่วยงานภาครัฐ ให้มีขนาดที่เหมาะสม

(2) การวางระบบบริหารราชการแบบบูรณาการ

(3) การพัฒนาระบบบริหารจัดการกำลังคนและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ

(4) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(5) การปรับปรุงกฎหมายและระเบียบต่างๆให้ทันสมัย เป็นธรรมและเป็นสากล

(6) การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชนของหน่วยงานภาครัฐ

(7) การปรับปรุงการบริหารจัดการรายได้และรายจ่ายของภาครัฐ

2.4 กลไกการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนา

ยุทธศาสตร์ชาติจะเป็นแผนแม่บทหลักในการพัฒนาประเทศเพื่อให้ส่วนราชการและหน่วยงานต่างๆ ใช้เป็นแนวทางในการจัดทาแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ อาทิ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนเฉพาะด้านต่างๆ เช่น ด้านความมั่นคง เศรษฐกิจ การศึกษา ศิลปวัฒนธรรม ฯลฯ แผนปฏิบัติการในระดับกระทรวงและในระดับพื้นที่ ให้มีความสอดคล้องกันตามห้วงเวลานอกจากนี้ยุทธศาสตร์ชาติจะใช้เป็นกรอบในการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรอื่นๆ ของประเทศ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างมีเอกภาพให้บรรลุเป้าหมาย โดยจะต้องอาศัยการประสานความร่วมมือจากหลายภาคส่วน ภายใต้ระบบประชารัฐ คือ ความร่วมมือของภาครัฐภาคเอกชน ภาคประชาชนและประชาสังคม ทั้งนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยจะได้มีการกำหนดเกี่ยวกับบทบาทของยุทธศาสตร์ชาติและแนวทางในการนายุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ เพื่อที่ส่วนราชการและหน่วยงานต่างๆ จะสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาได้อย่างต่อเนื่องและบูรณาการ

2.5 ปัจจัยความสำเร็จของยุทธศาสตร์ชาติ

2.5.1 สาระของยุทธศาสตร์ชาติ กำหนดวิสัยทัศน์ระยะยาวที่ชัดเจน มีการกำหนดเป้าหมายและภาพในอนาคตของประเทศที่ชัดเจนและเป็นที่เข้าใจ รับรู้ และยอมรับเป็นเจ้าของร่วมกันสามารถถ่ายทอดเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ สู่เป้าหมายเฉพาะด้านต่างๆ ตามระยะเวลาเป็นช่วงๆ ของหน่วยงานปฏิบัติได้ และมีการกำหนดตัวชี้วัดที่สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ได้

2.5.2 ระบบและกฎหมาย มีกฎหมายรองรับ มีกลไกเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนในระดับต่างๆ เพื่อให้ส่วนราชการนายุทธศาสตร์ชาติไปปฏิบัติ รวมทั้งกรอบกฎหมายด้านการจัดสรรงบประมาณให้สามารถระดมทรัพยากรเพื่อผลักดันขับเคลื่อนการดาเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติอย่างมีบูรณาการ และกรอบกฎหมายที่จะกำหนดให้การดาเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติมีความต่อเนื่อง รวมทั้งมีระบบการติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบในทุกระดับ

2.5.3 กลไกสู่การปฏิบัติ มีกลไกที่สอดรับ/สอดคล้องตั้งแต่ระดับการจัดทายุทธศาสตร์ การนำไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผล รวมทั้งมีกลไกในการกำกับดูแล บริหารจัดการและการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและหน่วยงานปฏิบัติจะต้องมีความเข้าใจ สามารถกำหนดแผนงานโครงการให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ

1.2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12

เนื่องด้วยในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น จะต้องสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์พัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แต่ทั้งนี้ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ได้สิ้นสุดลงและการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 อยู่ระหว่างการดำเนินการและยังไม่ประกาศใช้ แต่ได้กำหนดทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 เอาไว้แล้ว

ดังนั้น เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2560 – 2562) ขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงน้ำรักษ์ มีความสอดคล้องกับทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 องค์การบริหารส่วนตำบล จึงได้นำทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติดังกล่าวมาประกอบในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีให้เหมาะสมกับสภาวการณ์ขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 มีรายละเอียดดังนี้

1. กรอบแนวคิดและหลักการ

ในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) ประเทศไทยจะยังคงประสบสภาวะแวดล้อมและบริบทของการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ อาทิ กระแสการเปิดเศรษฐกิจเสรี ความท้าทายของเทคโนโลยีใหม่ๆ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การเกิดภัยธรรมชาติที่รุนแรง ประกอบกับสภาวการณ์ด้านต่างๆ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศในปัจจุบันที่ยังคงประสบปัญหาในหลายด้าน เช่น ปัญหาผลิตภาพการผลิตความสามารถในการแข่งขัน คุณภาพการศึกษา ความเหลื่อมล้ำทางสังคม เป็นต้น ทำให้การพัฒนาในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 จึงจำเป็นต้องยึดกรอบแนวคิดและหลักการในการวางแผนที่สำคัญ ดังนี้

(1) การน้อมนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

(2) คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม

(3) การสนับสนุนและส่งเสริมแนวคิดการปฏิรูปประเทศ และ

(4) การพัฒนาสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

2. สถานะของประเทศ

2.1 ด้านเศรษฐกิจ

2.1.1 3 ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 เริ่มแสดงให้เห็นถึงข้อจากัดในการขยายตัวทางเศรษฐกิจ แม้ว่าเศรษฐกิจของไทยในระยะที่ผ่านมา (ยกเว้นช่วงวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ ปี 2540-2541) จะขยายตัวได้ดีเฉลี่ยประมาณร้อยละ 5 ต่อปี จนทำให้รายได้ประชาชาติต่อหัว (GNP Per Capita) ในปี 2557 มาอยู่ที่ประมาณ 196,240 บาท หรือประมาณ 6,041 ดอลลาร์ สรอ. ต่อคนต่อปี ซึ่งท้าให้ประเทศไทยได้ขยับฐานะขึ้นมาเป็นประเทศรายได้ปานกลางขั้นสูง (Upper Middle Income Country) แต่ในระยะ 8 ปีที่ผ่านมาการขยายตัวทางเศรษฐกิจชะลอตัวลงและมีความผันผวน โดยขยายตัวเฉลี่ยเพียงร้อยละ 3.2 ชะลอจากร้อยละ 5.7 ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 ซึ่งต่ำกว่าศักยภาพของระบบเศรษฐกิจและต่ำกว่าระดับที่จะทำให้ประเทศไทยหลุดจากกับดักประเทศรายได้ปานกลางในระยะเวลาอันควร โดยสาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งมาจากการชะลอตัวของการลงทุนโดยรวมอย่างต่อเนื่อง ดังจะเห็นได้จาก สัดส่วนการลงทุนรวมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) ลดลงจากร้อยละ 41.3 ในช่วง

ปี 2534 – 2539 เป็นร้อยละ 25.5 ในช่วงปี 2543 – 2557 นอกจากนี้ เมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาค จะพบว่าอัตราการขยายตัวของการลงทุนของไทยโดยเฉลี่ยในช่วงปี 2543 – 2557 อยู่ที่ประมาณร้อยละ 4.9 ต่ำกว่าสิงคโปร์และมาเลเซียซึ่งมีระดับการพัฒนาที่สูงกว่าไทย

2.1.2 การปรับโครงสร้างการผลิตสู่ประเทศรายได้ปานกลางขั้นสูง แต่ความสามารถในการแข่งขันเริ่มลดลง โครงสร้างการผลิตของไทยได้เปลี่ยนผ่านจากภาคเกษตรไปสู่ภาคอุตสาหกรรมและบริการมากขึ้น (สัดส่วนของภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการในปี 2553 ที่ระดับร้อยละ 9.9 25.4 และ 64.7 เป็นร้อยละ 7.2 28.5 และ 64.3 ในปี 2557 ตามล้าดับ) โดยภาคอุตสาหกรรมได้มีการสั่งสมองค์ความรู้และเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง ท้าให้มีการพัฒนาจากอุตสาหกรรมขั้นปฐมภายใต้การบริหารจัดการของเงินทุนต่างชาติมาเป็นอุตสาหกรรมพื้นฐาน (Supporting Industry) และอุตสาหกรรมที่มีเทคโนโลยีสูงขึ้นภายใต้เครือข่ายของบริษัทแม่ในต่างชาติและของนักลงทุนไทยที่มีสัดส่วนสูงขึ้น จนประเทศไทยกลายเป็นประเทศรายได้ปานกลางขั้นสูง ขณะเดียวกันก็มีการเคลื่อนย้ายแรงงานจากภาคเกษตรไปยังภาคอุตสาหกรรมและบริการที่มีประสิทธิภาพการผลิตสูงกว่า ทำให้ผลิตภาพแรงงานในระยะที่ผ่านมายังเพิ่มในระดับที่น่าพอใจแต่การชะลอตัวของกำลังแรงงานและการเพิ่มผลิตภาพการผลิตของกำลังแรงงานเป็นไปอย่างล่าช้า ประกอบกับผลิตภาพการผลิตของปัจจัยการผลิตรวม (Total Factor Productivity : TFP) ที่ลดลงท้าให้ความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศในระยะหลังลดลงซึ่งสะท้อนมาที่ปริมาณการส่งออกรวมขยายตัวช้าลงจากร้อยละ 9.7 ต่อปีในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) เป็นเฉลี่ยร้อยละ 1.1 ในช่วง 3 ปีของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2557)

2.1.3 ผลิตภาพการผลิตของปัจจัยการผลิตรวม (TFP) ยังคงอยู่ในระดับต่ำทำให้ขาดพลังในการขับเคลื่อนการขยายตัวทางเศรษฐกิจให้หลุดพ้นจากการเป็นประเทศรายได้ปานกลาง ซึ่งต้องอาศัยการผลิตที่มีเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตที่เป็นของตนเองมากขึ้น แม้ว่าการขยายตัวของผลิตภาพการผลิตรวมในช่วงก่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 จะอยู่ในระดับที่น่าพอใจก็ตาม แต่มีแนวโน้มลดลงในระยะ 8 ปี ที่ผ่านมา และยังมีความล่าช้าเมื่อเทียบกับประเทศที่เริ่มพัฒนาประเทศในช่วงเวลาเดียวกันและสามารถยกระดับการพัฒนาประเทศเข้าสู่การเป็นประเทศรายได้สูงในช่วงก่อนหน้า ทั้งนี้การขยายตัวของผลิตภาพการผลิตรวม ลดลงจากร้อยละ 3.32 ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 เป็นร้อยละ 2.05 ในช่วงครึ่งแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ท้าให้ประเทศไทยจ้าเป็นต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตเพิ่มการลงทุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของระบบเศรษฐกิจ และเพิ่มแรงขับเคลื่อนจากผลิตภาพการผลิตของปัจจัยแรงงาน

2.1.4 การลดลงของความแข็งแกร่งด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจจะเป็นอุปสรรคต่อการแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้าง การรองรับเงื่อนไขในระบบเศรษฐกิจโลก และการดาเนินนโยบายและการบริหารจัดการเศรษฐกิจในอนาคต แม้ว่าเศรษฐกิจไทยจะประสบปัญหาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจรุนแรงถึงสองครั้งในปี 2524 และ 2540 แต่การให้ความสำคัญกับการรักษาวินัยทางการเงินและการคลังท้าให้เสถียรภาพของเศรษฐกิจไทยอยู่ในเกณฑ์ที่แข็งแกร่งโดยเฉพาะเมื่อเทียบกับประเทศที่มีระดับการพัฒนาในระดับใกล้เคียงกันอย่างไรก็ตาม เสถียรภาพทางเศรษฐกิจซึ่งเป็นจุดแข็งของเศรษฐกิจไทยและเอื้ออ้านวยต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจมาอย่างต่อเนื่องเริ่มมีสัญญาณที่จะเป็นข้อจ้ากัดต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระยะยาวมากขึ้น โดยเฉพาะหนี้สาธารณะซึ่งเพิ่มขึ้นจากเฉลี่ยร้อยละ 37.9 ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 เป็นร้อยละ 42.2 ในช่วง 3 ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ชี้ให้เห็นว่าแม้จะอยู่ภายใต้กรอบวินัยทางการคลังแต่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากผลของการดำเนินมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจระยะสั้นในระยะที่ผ่านมาและจะ

เป็นข้อจำกัดต่อการใช้มาตรการทางการคลังในการกระตุ้นเศรษฐกิจและการพัฒนาศักยภาพการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระยะต่อไป

2.1.5 อันดับความสามารถในการแข่งขันโดยรวมยังปรับตัวดีขึ้นไม่มากนัก เนื่องจากต่างประเทศมีพลังการขับเคลื่อนมากกว่าไทย และประเทศไทยอยู่ในสถานการณ์การแข่งขันที่อยู่ตรงกลางระหว่างประเทศที่มีความได้เปรียบด้านต้นทุนแรงงานและการผลิต และประเทศที่มีความก้าวหน้าและความสามารถในการแข่งขันทางนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ โดยในปี พ.ศ. 2557 WEF (World Economic Forum) ได้จัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยเป็นอันดับที่ 31 จาก 144 ประเทศ และในปี พ.ศ. 2557 IMD (International Institute for Management Development) ได้จัดอันดับไว้ที่ 30 จาก 61 ประเทศชั้นน้า ในขณะที่ผลการวิจัยประเทศที่มีความสะดวกในการเข้าไปประกอบธุรกิจประจ้าปี 2558 หรือ Ease of Doing Business 2015 ซึ่งดำเนินการโดยธนาคารโลกนั้นประเทศไทยได้รับการจัดให้อยู่ในอันดับที่ 26 จาก 289 ประเทศทั่วโลก

2.1.6 สถานการณ์การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมของประเทศได้รับการยกระดับดีขึ้นจากการผนึกกำลังของหน่วยงานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม และเชื่อมโยงให้เกิดความมั่นใจของภาคธุรกิจเอกชน แต่ยังคงอยู่ในระดับต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มประเทศที่มีรายได้สูง โดยในปี 2557 อันดับความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์อยู่ที่ 47 และด้านเทคโนโลยีที่ 44 จาก 61 ประเทศที่จัดอันดับโดย IMD ลดลงเมื่อเทียบกับอันดับที่ 37 และ 43 ตามลำดับในปี 2551 และตลอดช่วงระยะเวลา 14 ปีที่ผ่านมา (2543-2556) ค่าเฉลี่ยการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาต่อ GDP ยังคงอยู่ในระดับร้อยละ 0.17 ต่อ GDP โดยในปี 2556 (ข้อมูลล่าสุด) ประเทศไทยมีการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 0.48 ต่อ GDP โดยเป็นการลงทุนวิจัยและพัฒนาจากภาครัฐประมาณร้อยละ 53 และจากภาคเอกชนประมาณร้อยละ 47 ขณะที่ประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย มีค่าใช้จ่ายเพื่อการวิจัยและพัฒนาอยู่ที่ร้อยละ 4.03, 3.35, 2.79 และ 2.27 ต่อ GDP ในปี 2555 ตามลำดับขณะเดียวกันบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาของประเทศยังมีจ้านวนไม่เพียงพอต่อการส่งเสริมการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมในระดับก้าวหน้า โดยในปี 2556 บุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนามีจำนวน 11 คนต่อประชากร 10,000 คน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศพัฒนาแล้ว ส่วนใหญ่จะอยู่ที่ระดับ 20-30 คนต่อประชากร 10,000 คน

2.1.7 สถานการณ์ด้านโครงสร้างพื้นฐานยังคงมีปัญหาในหลายๆ ด้าน ประกอบด้วยรูปแบบการขนส่งยังไม่สามารถปรับเปลี่ยนจากทางถนนเป็นทางน้ำและทางรางได้ตามเป้าหมายและยังขาดการพัฒนาคุณภาพการให้บริการ การบริหารจัดการกิจการประปายังขาดเอกภาพ การให้บริการน้าประปายังกระจุกในเขตนครหลวงและเขตเมืองหลักในภูมิภาค และมีแหล่งน้าดิบไม่เพียงพอ การให้บริการ ICT ยังไม่ทั่วถึงกระจุกตัวอยู่ในเมือง และมีราคาค่อนข้างสูง ประสิทธิภาพการใช้พลังงานของประเทศมีแนวโน้มลดลงเล็กน้อยและยังคงเผชิญกับความเสี่ยงด้านความมั่นคงทั้งในระยะสั้นและระยะยาว นอกจากนั้น การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและการพัฒนานวัตกรรมด้านพลังงานและ ICT อยู่ในระดับต่ำและมีข้อจ้ากัด ยังไม่สามารถพัฒนาต่อยอดในเชิงพาณิชย์ได้อย่างเป็นรูปธรรมนอกจากนี้ ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการด้านโครงสร้างพื้นฐานยังขาดประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา การทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ การรักษาความปลอดภัย และข้อจ้ากัดต่อการท้าธุรกิจใหม่และการประกอบกิจการในต่างประเทศ ตลอดจนบุคลากรด้านโลจิสติกส์ยังขาดความรู้และ

ทักษะเฉพาะด้านที่ตรงต่อความต้องการของอุตสาหกรรม เช่น ความรู้ด้านภาษา ความรู้ด้านเทคโนโลยี และความรู้ในการดำเนินธุรกิจต่างประเทศ เป็นต้น

2.2 ด้านสังคม

2.2.1 โครงสร้างประชากรเปลี่ยนแปลงเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัย แต่ยังคงมีปัญหาทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพของประชากรในทุกช่วงวัย เนื่องจากปัจจัยหลักๆ ได้แก่

(1) ประชากรวัยเด็กของไทยมีจำนวนลดลงอย่างรวดเร็ว มีพัฒนาการไม่สมวัยและการตั้งครรภ์ในกลุ่มวัยรุ่นที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น อัตราการเจริญพันธุ์รวมลดลงจาก 6.3 คน ในช่วงปี 2507-2508 เป็น 1.62 คน ในช่วงปี 2548-2558 และคาดว่าในปี 2583 จะลดลงเหลือเพียง 1.3 คน

(2) กาลังแรงงานมีแนวโน้มลดลง และแรงงานกว่าร้อยละ 30 เป็นประชากรกลุ่มเจเนอเรชั่น Y (Gen Y)* ขณะที่ผลิตภาพแรงงานยังเพิ่มขึ้นช้า ซึ่งจะเป็นข้อจากัดต่อการพัฒนาในระยะต่อไป กำลังแรงงานของไทยมีจ้านวน 38.9 ล้านคนในช่วงปี 2555-2557 และเริ่มลดลงร้อยละ 0.1 ในปี 2556 และร้อยละ 0.2 ในปี 2557 ขณะที่ผลิตภาพแรงงานเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.2 ต่อปีในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา (ปี 2548–2557) แต่ยังต่ำกว่าประเทศเพื่อนบ้าน เช่น มาเลเซีย 1 เท่าตัว และสิงคโปร์ 5 เท่าตัว และกำลังแรงงานกว่าร้อยละ 65.1 มีการศึกษาระดับมัธยมต้นและต่ำกว่า นอกจากนี้ กำลังแรงงานกลุ่มเจเนอเรชั่นวาย ซึ่งมีจำนวนร้อยละ 27 ของประชากรในปี 2553 มีลักษณะความเป็นปัจเจกสูง ไม่ให้ความสำคัญกับการมีครอบครัว ส่งผลต่อรูปแบบการประกอบอาชีพและอัตราการเจริญพันธุ์รวมของประเทศในอนาคต

(3) กลุ่มผู้สูงอายุวัยกลางและวัยปลายมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น สะท้อนถึงภาระค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพที่เพิ่มมากขึ้น ขณะที่ผู้สูงอายุจานวนมากยังมีรายได้ไม่เพียงพอในการยังชีพ ผู้สูงอายุมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจาก 10.3 ล้านคน (ร้อยละ 16.2) ในปี 2558 เป็น 20.5 ล้านคน (ร้อยละ 32.1) ในปี 2583 การเพิ่มขึ้นของผู้สูงอายุวัยกลางและวัยปลายจะส่งผลต่อภาระค่าใช้จ่ายในการดูแลที่เพิ่มสูงขึ้น แม้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานเพิ่มขึ้น แต่มีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย เนื่องจากมีการออมน้อย และแหล่งรายได้หลักร้อยละ 78.5 ของรายได้ทั้งหมดมาจากการเกื้อหนุนของบุตร

2.2.2 ครัวเรือนไทยโดยเฉลี่ยมีขนาดลดลงและรูปแบบของครอบครัวเปลี่ยนแปลงมีหลากหลายรูปแบบมากขึ้น อัตราการเจริญพันธุ์ที่ลดลงส่งผลให้ขนาดครัวเรือนโดยเฉลี่ยลดจาก 3.6 คน ในปี 2543 เหลือ 3 คน ในปี 2556 โดยครัวเรือนเดียว ครัวเรือน 1 รุ่น และครัวเรือนแหว่งกลางมีการขยายตัวมากที่สุดในช่วงปี 2543-2556 ส่งผลให้ความสัมพันธ์ทางสังคมและครอบครัวเปลี่ยนแปลงไปทำให้ครอบครัวเสี่ยงต่อการล่มสลาย

2.2.3 คนไทยยังมีปัญหาเชิงคุณภาพทั้งด้านสุขภาพ การเรียนรู้ และคุณธรรมจริยธรรม โดยคนไทยมีอายุคาดเฉลี่ยสูงขึ้น อายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิดของคนไทย ปี 2557 เพศชาย 71.3 ปี เพศหญิง 78.2 ปี แต่เสียชีวิตก่อนวัยอันควรจากโรคและการบาดเจ็บ เนื่องจากโรคไม่ติดต่อและอุบัติเหตุ อย่างไรก็ตาม คนไทยได้รับโอกาสทางการศึกษาสูงขึ้น จ้านวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรวัยแรงงานอายุ 15.59 ปี เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยช่วงปี 2551-2556 มีการศึกษาเฉลี่ย 8.9 ปี ขณะที่คุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับต่ำ สะท้อนได้จากคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนขั้นพื้นฐาน (O-NET) ในปี 2556 มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 นอกจากนี้ คนไทยส่วนใหญ่มีปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยผลการวิจัยและการสำรวจต่างๆ พบว่าปัญหาสำคัญที่สุด คือ ความซื่อสัตย์สุจริต และการทุจริตคอร์รัปชัน โดยเห็นว่าต้องส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทยเร่งด่วน

2.2.4 สถานการณ์ความยากจนมีแนวโน้มลดลง แต่ยังคงมีความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้ สัดส่วนคนจนลดลงอย่างต่อเนื่องจากร้อยละ 42 ในปี 2543 เหลือร้อยละ 10.9 ในปี 2556 แต่ความยากจนยังกระจุกตัวหนาแน่นในภาคตะวันเฉียงเหนือและภาคเหนือ ขณะที่ความเหลื่อมล้ำด้านรายได้มีแนวโน้มดีขึ้นเล็กน้อย ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ด้านรายได้ลดลงจาก 0.484 ในปี 2554 เหลือ 0.465 ในปี 2556 อย่างไรก็ตามความแตกต่างของรายได้ระหว่างกลุ่มคนรวยที่สุดกับกลุ่มคนจนที่สุดแตกต่างกันถึง 34.9 เท่า ในปี 2556 โดยกลุ่มคนรวยที่สุดร้อยละ 10 ถือครองรายได้สูงถึงร้อยละ 36.8 ของรายได้ทั้งหมด ขณะที่กลุ่มคนจนที่สุดร้อยละ 10 ถือครองรายได้เพียงร้อยละ 1.1 สาเหตุพื้นฐานที่สำคัญจากโครงสร้างเศรษฐกิจที่ไม่สมดุล ส่งผลให้การกระจายประโยชน์ของการพัฒนาไปยังกลุ่มคนต่างๆ ในสังคมไม่ทั่วถึง* ประชากรที่เกิดช่วงปี 2555-2556

2.2.5 ความเหลื่อมล้ำระหว่างกลุ่มคนยังคงเป็นปัญหาสำคัญของสังคมไทย อันเนื่องมาจาก

(1) ความเหลื่อมล้ำด้านสินทรัพย์ทั้งด้านการเงินและการถือครองที่ดินยังคงกระจุกตัวอยู่ในกลุ่มคนเพียงส่วนน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการถือครองที่ดินโดยกลุ่มผู้ถือครองที่ดินร้อยละ 20 มีการถือครองที่ดินมากที่สุด มีสัดส่วนการถือครองที่ดินสูงกว่ากลุ่มผู้ถือครองที่ดินร้อยละ 20 ที่มีการถือครองที่ดินน้อยที่สุด 325.7 เท่า เนื่องจากปัญหากรรมสิทธิ์ที่ดิน และการขาดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่ดินว่างเปล่าของภาครัฐ

(2) เด็กยากจนยังเข้าไม่ถึงการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขณะที่โอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในระดับปริญญาตรียังมีความแตกต่างกันตามฐานะของกลุ่มประชากร ระหว่างเขตเมือง-ชนบทและระหว่างภูมิภาค มีปัจจัยหลักมาจากปัญหาเรื่องค่าครองชีพและการเดินทางไปศึกษา โดยกลุ่มประชากรร้อยละ 10 ที่มีฐานะความเป็นอยู่ดีที่สุด มีโอกาสเข้าถึงการศึกษาระดับปริญญาตรีมากกว่ากลุ่มประชากรร้อยละ 10 ที่มีฐานะความเป็นอยู่ด้อยที่สุดประมาณ 19.1 เท่า นักศึกษาในเขตเมืองมีโอกาสสูงกว่านักศึกษาในเขตชนบทประมาณ 2.2 เท่า

(3) คุณภาพการให้บริการสาธารณสุขยังคงมีความเหลื่อมล้ำกันระหว่างภูมิภาค โดยเฉพาะการกระจายทรัพยากรทางการแพทย์และสาธารณสุข อาทิ จากการสำรวจทรัพยากรสาธารณสุขในปี 2556 พบว่า อัตราส่วนแพทย์ต่อประชากรระหว่างกรุงเทพฯ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่างกันถึง 3.6 เท่า

(4) ความเหลื่อมล้ำการเข้าถึงการคุ้มครองทางสังคมของแรงงาน แรงงานอิสระเข้าถึงการคุ้มครองมากขึ้น จากการเข้าถึงการประกันตนตามมาตรา 50 ที่เพิ่มขึ้นจาก 1.29 ล้านคน ในปี 2555 เป็น 2.471 ล้านคน ในปี 2557 ทำให้แรงงานในระบบมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 42.4 ในปี 2557 อย่างไรก็ตาม แรงงานในระบบได้รับค่าจ้างเฉลี่ยสูงกว่าแรงงานนอกระบบประมาณ 2.1 เท่า ในปี 2556

(5) ความเหลื่อมล้ำด้านกระบวนการยุติธรรม เนื่องจากประชาชนไม่เข้าใจกฎหมาย เข้าไม่ถึงกระบวนการยุติธรรม และหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมขาดการบูรณาการในการทำงาน นอกจากนี้ ผู้มีรายได้น้อยมักไม่ได้รับความเป็นธรรม ไม่สามารถต่อสู้คดีจากการที่ไม่สามารถรับภาระค่าใช้จ่ายในกระบวนการยุติธรรมและต้องใช้ระยะเวลายาวนาน

2.2.6 คนไทยมีความมั่นคงทางสังคมมากขึ้น จากการที่คนไทยกว่าร้อยละ 99.9 ได้รับความคุ้มครองทางด้านสุขภาพ โดยอยู่ภายใต้ระบบประกันสุขภาพถ้วนหน้าร้อยละ 73.8 ระบบประกันสังคมร้อยละ 16.7 และระบบสวัสดิการรักษาพยาบาลข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจร้อยละ 7.1 ขณะที่ กลุ่มผู้ด้อยโอกาสมีหลักประกันทางรายได้มั่นคงขึ้นและมีความครอบคลุมมากขึ้น โดยในปี 2558 ผู้สูงอายุได้รับการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพเพิ่มขึ้นเป็นแบบขั้นบันไดตามช่วงอายุ 8.3 ล้านคน จากผู้สูงอายุทั้งประเทศ 10.4 ล้านคน ส่วนผู้พิการได้รับเบี้ยยังชีพเพิ่มขึ้นเป็น 800 บาท ครอบคลุมผู้

พิการร้อยละ 89.5 และรัฐให้เงินอุดหนุนแก่เด็กด้อยโอกาสที่อยู่ในครอบครัวยากจนให้ได้รับการเลี้ยงดูที่มีคุณภาพภายใต้โครงการอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดอย่างไรก็ตาม สวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยยังไม่ครอบคุลมกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและผู้ยากไร้ แม้ว่ารัฐจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยภายใต้โครงการต่างๆ แต่ปัจจุบันกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและรายได้ปานกลางยังไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัยถึง 4,544,926 ครัวเรือน อย่างไรก็ตาม รัฐเริ่มให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่อยู่อาศัยแก่ผู้สูงอายุโดยเฉพาะผู้ที่มีรายได้น้อยและผู้ยากไร้

2.2.7 วัฒนธรรมอันดีงามของไทยเริ่มเสื่อมถอยและสังคมไทยมีแนวโน้มเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมมากขึ้น อาทิ การให้คุณค่ากับความสนุกสนาน และความสะดวกสบาย ละเลยเรื่องวินัย มีความเห็นแก่ตัว ไม่รู้จักเสียสละ ไม่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และขาดความรับผิดชอบ นอกจากนี้ยังมีแนวโน้มการเป็นสังคมพหุวัฒนธรรม โดยเฉพาะการเข้ามาของแรงงานต่างชาติที่ก่อให้เกิดการนำเอาวัฒนธรรมต้นทางผสมผสานกับวัฒนธรรมท้องถิ่น

2.2.8 ความเข้มแข็งของชุมชนมีแนวโน้มที่ดีขึ้น ชุมชนสามารถแก้ปัญหาและสนองตอบความต้องการของชุมชนด้วยตนเองได้ดีขึ้น โดยมีกระบวนการจัดทำแผนชุมชนที่ครอบคลุมทุกพื้นที่ และบูรณาการเป็นแผนตำบลเพื่อเชื่อมโยงกับแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แผนพัฒนาอำเภอ และแผนพัฒนาจังหวัดเพื่อให้ได้รับการสนับสนุนทั้งในด้านองค์ความรู้และงบประมาณในกิจกรรมที่เกินความสามารถของชุมชน มีการรวมกลุ่มทำกิจกรรมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายเพิ่มขึ้นจาก 142,632 แห่งในปี 2555 เป็น 152,377 แห่ง ในปี 2556 ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มธุรกิจชุมชนและอาชีพ ร้อยละ 32.51 ขององค์กรทั้งหมด และองค์กรการเงิน ร้อยละ 26.77

2.2.9 ความไม่ยอมรับในความคิดเห็นที่แตกต่างกันส่งผลให้เกิดความขัดแย้งในสังคม ในช่วงระยะเวลากว่า 10 ปีที่ผ่านมา ความขัดแย้งในเชิงความคิดเห็นทางการเมืองของกลุ่มต่างๆ ที่มีความรุนแรงมากขึ้น นำไปสู่ความสูญเสียต่อชีวิต ทรัพย์สิน และส่งผลกระทบสภาพจิตใจของประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม

2.3 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.3.1 ทรัพยากรธรรมชาติส่วนใหญ่ถูกนาไปใช้ในการพัฒนาจานวนมาก ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมอย่างต่อเนื่องและเกิดปัญหาความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้น

(1) พื้นที่ป่าไม้ลดลง เนื่องจากจ้านวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้น ท้าให้ความต้องการใช้ที่ดินเพื่อการผลิตทางการเกษตร การอยู่อาศัย และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย พื้นที่ป่าไม้จึงถูกบุกรุกท้าลายมากขึ้น โดยพื้นที่ป่าไม้ลดลงจาก 171.02 ล้านไร่ หรือร้อยละ 53.33 ของพื้นที่ทั้งหมดของประเทศในปี 2504 เป็น 102 ล้านไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 31.6 ในปี 2556

(2) ทรัพยากรดินเสื่อมโทรม ทาให้ความหลากหลายทางชีวภาพถูกคุกคามทรัพยากรดินและที่ดินมีปัญหาความเสื่อมโทรมของดินจากการใช้ประโยชน์ที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ดินเกษตรกรรมเสื่อมคุณภาพ การชะล้างพังทลายของดิน นอกจากนี้ ยังมีปัญหาพื้นที่สูงชันหรือพื้นที่ภูเขา ซึ่งมีข้อจ้ากัดในการน้าไปใช้ประโยชน์ การใช้ทรัพยากรที่ดินของประเทศยังไม่มีประสิทธิภาพและขาดการบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การบริหารจัดการที่ดินมีปัญหาความไม่เป็นธรรมและการกระจายสิทธิการถือครองที่ดิน ความหลากหลายทางชีวภาพกำลังตกอยู่ภายใต้ภาวะถูกคุกคาม โดยมีสาเหตุมาจากการสูญเสียระบบนิเวศป่าไม้อย่างต่อเนื่องเป็นเวลานาน

(3) ป่าชายเลนและระบบนิเวศชายฝั่งถูกทาลาย และมีการเปลี่ยนสภาพไปใช้ประโยชน์อื่นๆ จ้านวนมาก เช่น การเพาะเลี้ยงชายฝั่ง โดยเฉพาะการท้านากุ้ง การขยายตัวของเมืองและอุตสาหกรรม ท้าให้พื้นที่ป่าชายเลนลดลงจากปี 2504 ที่มีพื้นที่ป่าชายเลนกว่า 2.3 ล้านไร่ เหลือเพียง 1.5 ล้านไร่ ในปี 2552 คิดเป็นการลดลงร้อยละ 34.8 ท้าให้รัฐ

เริ่มมีนโยบายปกป้องป่าชายเลนอย่างจริงจัง โดยไม่อนุญาตการต่อสัมปทานบัตรทั้งหมดตั้งแต่ปี 2534 และห้ามการใช้ประโยชน์อื่นๆ อย่างไรก็ตาม ในระหว่างปี 2549-2554 พบว่า ป่าชายเลนมีสภาพดีขึ้น ในปี 2554 ผลผลิตประมงทะเลมีปริมาณเพียง 1.61 ล้านตัน ลดลงจากปี 2549 ที่มีปริมาณ 2.42 ล้านตัน ในขณะที่พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งของประเทศไทยยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่องจากปริมาณความต้องการสัตว์น้ำที่เพิ่มมากขึ้น

(4) การผลิตพลังงานในประเทศไม่เพียงพอกับความต้องการ แต่ประสิทธิภาพการใช้พลังงานดีขึ้น ความต้องการใช้พลังงานของประเทศเพิ่มขึ้นตลอด 30 ปีที่ผ่านมาแต่การผลิตพลังงานเชิงพาณิชย์เพื่อการบริโภคภายในประเทศไม่เพียงพอกับความต้องการ ทำให้ต้องนำเข้าจากต่างประเทศเพิ่มขึ้นโดยในปี 2555 ต้องนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 6 อยู่ที่ระดับ 1.08 ล้านบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 54 ของความต้องการใช้ในปี 2555 และคิดเป็นร้อยละ 12.5 ของ GDP โดยน้ำมันดิบมีการนำเข้าสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ 76 ของการนำเข้าพลังงานทั้งหมด ขณะที่การใช้พลังงานเชิงพาณิชย์ขั้นต้นในปี 2555 เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.8 อยู่ที่ระดับ 1.981 พันบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน ทั้งนี้ ประสิทธิภาพการใช้พลังงานของประเทศไทยมีแนวโน้มดีขึ้น โดยมีอัตราการเพิ่มขึ้นของการใช้พลังงานต่ำกว่าอัตราขยายตัวของ GDP โดยในปี 2555 การเพิ่มขึ้นของ GDP ร้อยละ 1 ขณะที่มีการใช้พลังงานเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 0.6

(5) ทรัพยากรน้ำยังมีส่วนที่ไม่สามารถจัดสรรได้ตามความต้องการ ประเทศไทยประกอบด้วย 25 ลุ่มน้ำหลัก น้ำทำตามธรรมชาติมีปริมาณรวม 285,227 ล้านลูกบาศก์เมตร ขณะที่การพัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำในประเทศมีความจุคิดเป็นร้อยละ 28 ของปริมาณน้ำท่าธรรมชาติ มีแอ่งน้ำบาดาลทั้งหมด 27 แอ่งน้ำบาดาล มีปริมาณการกักเก็บในชั้นน้ำบาดาลรวมประมาณ 1.13 ล้านล้านลูกบาศก์เมตร มีศักยภาพที่จะพัฒนาขึ้นมาใช้ได้ โดยไม่กระทบต่อปริมาณน้ำบาดาลที่มีอยู่ได้รวมปีละ 68,200 ล้านลูกบาศก์เมตรอย่างไรก็ตาม การพัฒนาน้ำบาดาลขึ้นมาใช้ มีข้อจำกัดในเรื่องขงความคุ้มทุนเนื่องจากมีค่าใช้จ่ายในการสูบน้ำ และการดำเนินการสำรวจสูง ขณะที่ภาพรวมความต้องการใช้น้ำในประเทศ ในปี ๒๕๕๗ มีจำนวนประมาณ 151,750 ล้านลูกบาศก์เมตร โดยที่ศักยภาพของการเข้าถึงแหล่งน้ำของภาคส่วนต่างๆ มีจำนวน 102,140 ล้านลูกบาศก์เมตร และยังไม่สามารถจัดสรรน้ำตามความต้องการได้อีกประมาณ 49,610 ล้านลูกบาศก์เมตร

2.3.2 ปัญหาสิ่งแวดล้อมเพิ่มสูงขึ้นตามการขยายตัวของเศรษฐกิจและชุมชนเมือง

(1) ปัญหาขยะมูลฝอยยังไม่ได้รับการแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพ แนวโน้มอัตราการเกิดขยะมูลฝอยเฉลี่ยต่อคนต่อวันเพิ่มสูงขึ้นจาก 1.04 กิโลกรัม/คน/วัน ในปี 2553 เป็น 1.11 กิโลกรัม/คน/วัน ในปี 2557 สถานที่กำจัดขยะแบบถูกต้องตามหลักวิชาการมีเพียงร้อยละ 19 และมีการนำมูลฝอยกลับไปใช้ประโยชน์เพียงร้อยละ 18 ทำให้มีปริมาณขยะสะสมตกค้างเพิ่มสูงขึ้นถึง 19.9 ล้านตัน ในปี 2556 ของเสียอันตราย ในปี 2557 มีประมาณ 2.69 ล้านตัน โดยขยะอิเล็กทรอนิกส์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ต่อปี เนื่องจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่มีการปรับเปลี่ยนอย่างรวดเร็วส่งผลให้ในอนาคตอาจต้องประสบปัญหาการกำจัดซากของเสียเหล่านี้ หากภาครัฐไม่มีมาตรการหรือมีกฎหมายควบคุมการรีไซเคิลขยะอย่างครบวงจร ขณะที่การจัดการของเสียอันตรายจากภาคอุตสาหกรรมสามารถจัดการได้ประมาณร้อยละ 70 โดยภาคอุตสาหกรรมมีการน้าของเสียอันตรายกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่มากขึ้น แต่ยังพบการลักลอบทิ้งกากอุตสาหกรรมในหลายพื้นที่อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากต้นทุนในการกำจัดสูง

(2) มลพิษทางอากาศยังเกินมาตรฐานหลายแห่ง แต่มีแนวโน้มดีขึ้น ในปี 2557 พบสารมลพิษทางอากาศเกินค่ามาตรฐานในหลายพื้นที่ของประเทศ และที่เป็นปัญหาสำคัญได้แก่ฝุ่นละออง ก๊าซโอโซน และสารอินทรีย์ระเหยง่าย

(VOCs) โดยมีพื้นที่วิกฤติในเขตพื้นที่มาบตาพุด จังหวัดระยอง ที่ยังคงประสบปัญหาสารอินทรีย์ระเหยง่าย ในขณะที่พื้นที่อื่น เช่น กรุงเทพฯ ปทุมธานีเชียงใหม่ ขอนแก่น พบสารเบนซินเกินค่ามาตรฐาน แต่ส่วนใหญ่มีปริมาณลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งได้รับผลดีจากการปรับปรุงมาตรฐานน้ำมันเชื้อเพลิงเมื่อต้นปี 2557 ทั้งนี้ ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร การที่ปัญหาฝุ่นละอองและเบนซินมีปริมาณลดลง ส่วนหนึ่งเป็นผลการปรับปรุงมาตรฐานน้ำมันเชื้อเพลิงจาก EURO 3 เป็น EURO 4 ตั้งแต่ปี 2555 และการปรับปรุงระบบขนส่งสาธารณะและทางจักรยาน การเข้มงวดกับการตรวจจับรถควันดำ อย่างไรก็ตาม ปัญหามลพิษทางอากาศในพื้นที่มาจากสาเหตุหลักคือปริมาณรถยนต์จำนวนมากสำหรับมลพิษจากหมอกควัน ในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน พบว่าสถานการณ์ดีขึ้นเป็นลำดับ โดยความร่วมมือและการทำงานระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และประชาชนดีขึ้น

(3) คุณภาพน้ำที่อยู่ในเกณฑ์ดีมีแนวโน้มลดลง สถานการณ์คุณภาพน้ำในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2548-2557) มีแนวโน้มเสื่อมโทรมลง โดยแหล่งน้ำที่อยู่ในเกณฑ์ดีมีแนวโน้มลดลงส่วนแหล่งน้ำที่อยู่ในเกณฑ์พอใช้และเสื่อมโทรมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น สาเหตุสำคัญมาจากการชะหน้าดินที่มีปุ๋ยตกค้างจากการเกษตรและการปศุสัตว์ และการระบายน้ำเสียจากชุมชน ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการบำบัดน้ำเสียที่เพิ่มขึ้นตามการขยายตัวและการเจริญเติบโตของชุมชน โดยปัจจุบัน มีปริมาณน้ำเสียจากชุมชน 10.3 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อวัน ขณะที่ระบบบัดน้ำเสียรองรับน้ำเสียที่เกิดขึ้นได้เพียงร้อยละ 31

(4) ประเทศไทยปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพิ่มขึ้น แต่อัตราการเติบโตลดลงปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากสาขาพลังงานมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตามปริมาณความต้องการใช้พลังงานที่เพิ่มขึ้นตามการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ จากรายงานแห่งชาติฉบับที่ 2 การจัดท้าบัญชีก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย ระบุว่าประเทศไทยมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ในปี 2533 ปริมาณ 229.08 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า และเพิ่มเป็น 265.9 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า ในปี 2547 โดยปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.3 ต่อปี อย่างไรก็ตาม อัตราการเติบโตลดลงในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ทั้งนี้เนื่องมาจากมาตรการการลดก๊าซเรือนกระจกต่างๆ ที่มีการดำเนินงานเพิ่มมากขึ้นในประเทศ ประกอบกับการกักเก็บก๊าซเรือนกระจกในภาคป่าไม้และการใช้ประโยชน์ที่ดินมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นร้อยละ 1.1 จึงส่งผลให้ภาคดังกล่าวเป็นภาคที่มีความสำคัญมากในการเพิ่มการดูดกลับและช่วยลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกโดยรวมของประเทศ

2.3.3 ภัยพิบัติทางธรรมชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งอุทกภัยเกิดขึ้นบ่อยครั้งและมีความรุนแรงมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตและวิถีการดารงชีวิตของคนไทย ทั้งอุทกภัย ภัยแล้ง วาตภัย และดินถล่ม สร้างความเสียหายนับเป็นมูลค่ากว่าหมื่นล้านบาท อันเป็นผลกระทบมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยพิบัติทางธรรมชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งอุทกภัยมีแนวโน้มและความถี่มากขึ้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตและวิถีการดำรงชีวิต ของคนไทยเป็นประจ้าทุกปีในมิติของจ้านวนประชากรเสี่ยงภัยจะพบว่าภัยแล้งเป็นภัยธรรมชาติที่ส่งผลกระทบต่อประชากรเป็นจ้านวนมากกว่าภัยประเภทอื่นๆ ในขณะที่น้ำท่วมเป็นภัยธรรมชาติที่ส่งผลให้ประเทศไทยถูกจัดอยู่ในล้าดับประเทศที่มีความเสี่ยงต้นๆ ของโลก

2.4 ด้านการบริหารจัดการและการปรับปรุงประสิทธิภาพกลไกการพัฒนา

2.4.1 ด้านธรรมาภิบาล

(1) ประเทศไทยจะต้องให้ความสำคัญกับเรื่องธรรมาภิบาลอย่างเร่งด่วนจากการประเมินผ่านดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย ชี้ว่า สังคมไทยในภาพรวมมีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันอยู่ในระดับปานกลางในปี 2556 แต่องค์ประกอบด้านสังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาลอยู่ในระดับที่ต้องเร่งแก้ไข สถานการณ์ดังกล่าว ถือเป็นความจำเป็นของประเทศไทยที่จะต้องให้ความสำคัญกับเรื่องธรรมาภิบาลอย่างเร่งด่วน เนื่องจากสถานการณ์วิกฤตคุณธรรมจริยธรรมและธรรมาภิบาลของสังคมไทยหลักธรรมาภิบาล ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2552 มีอย่างน้อย 6 ประการคือ (1) หลักนิติธรรม (2) หลักคุณธรรม (3) หลักความโปร่งใส (4) หลักความมีส่วนร่วม (5) หลักความรับผิดชอบ (6) หลักความคุ้มค่า ขณะนี้ ได้มีการสะสมตัวและลุกลามสู่ทุกภาคส่วน ได้แก่ ภาคการเมืองทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่นที่มีการซื้อสิทธิ์ ขายเสียง มีการทุจริตเพื่อให้ได้รับการเลือกตั้ง มีผลประโยชน์ส่วนตนทับซ้อนกับผลประโยชน์รัฐหน่วยงานภาครัฐ มีระบบการบริหารงานที่ไม่เป็นธรรมาภิบาล มีการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ หาผลประโยชน์ให้ตนเองและพวกพ้อง ภาคธุรกิจบางส่วนมีการร่วมมือกับนักการเมืองและข้าราชการ กระทำการทุจริตเพื่อให้ได้งานจากภาครัฐ ปิดงานอย่างรวดเร็ว ผูกขาดทางธุรกิจ หลีกเลี่ยงภาษี ขาดความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค ภาคประชาชนมีแนวโน้มยอมรับการทุจริตต่างๆ ที่ตนเองได้รับประโยชน์มากขึ้น สถาบันทางศาสนาบางส่วนประพฤติผิดคุณธรรมและจริยธรรมเสียเอง มีปัญหาการบริหารจัดการทรัพย์สินของส่วนรวม ขาดความโปร่งใส ปล่อยให้คนบางกลุ่มใช้ศาสนาเป็นเครื่องมือแสวงหาประโยชน์ สื่อมวลชนหลายสำนักวางตัวไม่เป็นกลาง ไม่แสดงบทบาทในการต่อต้านการทุจริตหรือปกปิดข้อเท็จจริง รับผลประโยชน์จากกลุ่มนายทุนและนักธุรกิจการเมืองจนไม่สามารถรักษาจริยธรรมหรือจรรยาบรรณของวิชาชีพได้

(2) ภาคเอกชนมีการประเมินหลักบรรษัทภิบาล ตั้งแต่ปี 2544 โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (Thai Institute of Directors : IOD) ได้สำรวจการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง พบว่า บริษัทจดทะเบียนที่มีธรรมาภิบาลมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 72% ในปี 2557 ถือว่าอยู่ในระดับดีเมื่อเทียบกับปี 2545 ที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 52% และมีคะแนนเฉลี่ยลดลงเมื่อเทียบกับปี 2554 ที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 77% แสดงให้เห็นว่า บริษัทจดทะเบียนไทย ให้ความสำคัญในการพัฒนาการกำกับดูแลกิจการที่ดีเพื่อโอกาสในการเติบโตอย่างยั่งยืนและสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศสู่การยอมรับในระดับสากล

2.4.2 ด้านการบริหารจัดการภาครัฐและการกระจายอำนาจ

(1) การบริหารจัดการภาครัฐมีการปรับปรุงตามยุคสมัย พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ได้จัดระเบียบการบริหารราชการแผ่นดินแบ่งออกเป็น 3 ส่วนได้แก่ บริหารราชการส่วนกลาง บริหารราชการส่วนภูมิภาค และบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่ใช้หลักการกระจายอำนาจที่ส่วนกลางได้มอบอำนาจระดับหนึ่งให้ประชาชนในท้องถิ่นไปดำเนินการปกครองตนเองอย่างอิสระโดยที่ไม่ขัดต่อกฎหมายของประเทศ ทั้งสามส่วนนี้อยู่ในการควบคุมและบริหารงานของคณะรัฐมนตรี ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบบริหารราชการแผ่นดิน รวมไปถึงการกำหนดนโยบายเพื่อให้ข้าราชการน้าไปปฏิบัติ ทั้งนี้การปฏิรูประบบราชการที่เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนในโครงสร้างของหน่วยราชการเกิดขึ้นจากพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 มีการกำหนดส่วนราชการไว้เป็น 20 กระทรวง และส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง

(2) การกระจายอำนาจเกิดผลสำเร็จหลายด้านแต่ยังมีปัญหาที่ต้องแก้ไขการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. ในระยะที่ผ่านมาได้ดำเนินการตามแนวทางของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และ 2550 และตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฉบับที่ 1 และฉบับที่ 2 นอกจากนั้น มีการใช้งบประมาณเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการถ่ายโอนภารกิจ หน้าที่และเพิ่มรายได้ในการดำเนินงานของ อปท. โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2543 สัดส่วนของรายได้ของท้องถิ่นต่อรายได้รัฐบาลคิดเป็นร้อยละ 13.31 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 25.17 ในปีงบประมาณ 2550 และร้อยละ 28.21 ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 มีการถ่ายโอนภารกิจไปแล้วตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. ฉบับที่ 1 จำนวน 185 ภารกิจจากภารกิจที่จะต้องถ่ายโอน 245 ภารกิจและถ่ายโอนภารกิจตามแผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ 2 จำนวน 75 งาน/กิจกรรม จาก 114 งาน/กิจกรรม และถ่ายโอนบุคลากรจากส่วนกลางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 9.850 คน แบ่งเป็นข้าราชการ 1,378 คน บุคลากรทางการศึกษา 5,295 คน ข้าราชการกระทรวงสาธารณสุขซึ่งประจำอยู่ที่สถานีอนามัย จำนวน 79 คน และลูกจ้างประจำ 3,098 คน อย่างไรก็ตามยังมีปัญหาที่ต้องการการแก้ไข เช่น การทับซ้อนของอำนาจหน้าที่และเขตพื้นที่ระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดและองค์การบริหารส่วนตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล ท้าให้การจัดบริการสาธารณะให้กับประชาชนยังขาดความสมดุล ปัญหาการซื้อเสียง ท้าให้การเลือกตั้งระดับท้องถิ่นขาดความชอบธรรม และปัญหาการขาดแคลนรายได้ของ อปท. ซึ่งรายได้ที่ท้องถิ่นจัดเก็บเองในภาพรวมมีสัดส่วนเพียงร้อยละ 9.90 ของรายได้รัฐบาลในปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 และเพิ่มเป็นร้อยละ 10.65 ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ท้องถิ่นจำเป็นต้องพึ่งพาเงินอุดหนุนจากรัฐบาล คิดเป็นร้อยละ 38.52 และร้อยละ 39.46 ตามลำดับ ส่งผลให้ อปท. ในพื้นที่ที่มีกิจกรรมทางเศรษฐกิจหนาแน่น เช่น การเป็นแหล่งที่ตั้งของอุตสาหกรรม การค้า การบริการ การเป็นพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ แหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับโลก การจัดบริการสาธารณะรองรับการเติบโตของเมืองและการเพิ่มขึ้นของประชากรแฝงและแรงงานต่างด้าวได้อย่างมีขอบเขตจ้ากัด

2.4.3 ด้านการทุจริตคอร์รัปชั่น

ไทยกำลังประสบปัญหาการทุจริตเชิงนโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นอย่างมาก พัฒนาการของการทุจริตคอร์รัปชั่นในสังคมไทยเปลี่ยนแปลงจากในอดีตที่มีรูปแบบการทุจริตจัดซื้อจัดจ้าง รับสินบน ซึ่งสามารถตรวจสอบหาหลักฐานจับผิดมาลงโทษได้ เนื่องจากมีความซับซ้อนไม่มากเท่ากับการทุจริตคอร์รัปชั่นในปัจจุบันที่ประเทศไทยมีความเสียหายจากการทุจริตคอร์รัปชั่นขนาดใหญ่ที่สูงเป็นแสนล้านบาท อันเนื่องจากการทุจริตเชิงนโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อนซึ่งเป็นรูปแบบใหม่ที่เกิดมากขึ้นในช่วงที่รัฐเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจและการหาประโยชน์จากธุรกิจในโลกสมัยใหม่ มีความซับซ้อนเพิ่มขึ้นและในปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาการทุจริตเชิงนโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นองค์กรภาครัฐหรือภาคเอกชน และมาตรการต่างๆ ที่ออกมา รวมทั้งกฎหมายเกี่ยวกับการทุจริตและการตรวจสอบจากองค์กรต่างๆ ยังไม่สามารถที่จะเข้าไปแก้ไขปัญหาเหล่านี้ได้ ดังปรากฏตามดัชนีภาพลักษณ์คอร์รัปชั่น (Corruption Perception Index : CPI) พ.ศ. 2557 ขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ พบว่าประเทศไทยได้ 38 คะแนนจากคะแนนเต็ม 100 คะแนน อยู่อันดับที่ 85 จากการจัดอันดับทั้งหมด 175 ประเทศทั่วโลก จะเห็นได้ว่าประเทศไทยมีคะแนนดีขึ้นเล็กน้อยเทียบกับปี 2556 ที่ได้ 35 คะแนน อยู่อันดับ 102 โดยเมื่อเทียบกับประเทศในกลุ่มอาเซียน พบว่า ประเทศไทยมีคะแนนเท่ากับประเทศฟิลิปปินส์ ส่วนประเทศสิงคโปร์สูงถึง 84 คะแนน และมาเลเซียได้ 52 คะแนน (คะแนนมากหมายถึงมีคอร์รัปชันน้อย)

1.3 แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด

1.3.1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ ระดับภาค – กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนกลาง (ฉะเชิงเทรา

ปราจีนบุรี และสระแก้ว สมุทรปราการ นครนายก)

<u>วิสัยทัศน์</u>

"ศูนย์กลางการค้าการลงทุนแห่งอินโดจีน ฐานการผลิตอุตสาหกรรมก้าวหน้าระดับประเทศ แหล่งผลิตสินค้าเกษตรมาตรฐานสากล เส้นทางท่องเที่ยวธรรมชาติและวัฒนธรรม"

<u>ประเด็นยุทธศาสตร์</u>

1. พัฒนาระบบโลจิสติกส์เพื่อเป็นศูนย์กลางการค้าการลงทุนภาคตะวันออกของอินโดจีนและรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

2. พัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้า และบริการให้ได้มาตรฐานโดยคำนึงถึงชุมชนและสิ่งแวดล้อม

3. พัฒนาปัจจัยการผลิตและระบบโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตรให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ (Zoning) เพื่อให้สินค้าเกษตรได้มาตรฐานสากลเชื่อมโยงตลาดรองรับการค้าเสรี

4. พัฒนาเทคโนโลยีและยกระดับมาตรฐานฝีมือแรงงาน สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการลงทุนเพื่อรองรับการเติบโตทางอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

1.3.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดฉะเชิงเทรา

<u>วิสัยทัศน์</u>

"ศูนย์กลางแห่งบูรพาวิถี สู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ฐานอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรมโดดเด่น เป็นเลิศสินค้าเกษตรปลอดภัย ท่องเที่ยวเชิงนิเวศและวัฒนธรรมได้มาตรฐาน สังคมเป็นสุข"

<u>ประเด็นยุทธศาสตร์</u>

1. เพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรมรองรับ AEC และตลาดโลก

<u>เป้าประสงค์</u>

อุตสาหกรรมและพาณิชยกรรมมีความเจริญเติบโตและชุมชนสามารถอยู่ร่วมกันโดยไม่มีปัญหาสิ่งแวดล้อม

<u>กลยุทธ์</u>

1. การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน (รวมถึงการวางผังเมือง) เพื่อรองรับการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรมเพื่อเตรียมเข้าสู่ AEC

2. ส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงานให้ได้มาตรฐาน

3. ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาคอุตสาหกรรมและชุมชน

2. เพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตรปลอดภัย

<u>เป้าประสงค์</u>

ผลผลิตทางการเกษตรมีคุณภาพและได้มาตรฐาน

<u>กลยุทธ์</u>

1. พัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ สมดุลและยั่งยืน

2. พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรสู่การเป็น Smart Farmer

3. พัฒนาขีดความสามารถในการผลิต การจัดการสินค้าเกษตร ให้เหมาะสมเกี่ยวกับสภาพพื้นที่ (Zoning) และมีมาตรฐาน

4. ส่งเสริมภาพลักษณ์และช่องทางการตลาด สินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ OTOP ที่มีความหลากหลายสู่ตลาดโลก

๕. ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตรและผลิตสินค้า OTOP ให้ได้มาตรฐานโดยใช้นวัตกรรมใหม่5

6. ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร สถาบันเกษตรกร ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อสร้างความมั่นคงด้านการผลิตสินค้าเกษตร

3. พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและวัฒนธรรมได้มาตรฐาน

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศและวัฒนธรรมได้มาตรฐาน

<u>กลยุทธ์</u>

1. พัฒนา ฟื้นฟู แหล่งท่องเที่ยว รวมถึงแหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงให้ได้มาตรฐาน
2. พัฒนาสินค้า บริการ และปัจจัยสนับสนุนทางการท่องเที่ยว
3. สร้างความเชื่อมั่น และส่งเสริมการท่องเที่ยว
4. ส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุล

<u>เป้าประสงค์</u>

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการสงวนรักษาไว้ใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสมและสมดุลยั่งยืน

<u>กลยุทธ์</u>

1. บูรณาการการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ
2. เสริมสร้างจิตสำนึกของประชาชน และสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5. พัฒนาทุนทางสังคมและความมั่นคงสู่สังคมเป็นสุข

<u>เป้าประสงค์</u>

ประชาชน ครอบครัว และชุมชน มีการศึกษา คุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคง ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สังคมอยู่เย็นเป็นสุข

<u>กลยุทธ์</u>

1. พัฒนาความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว/ชุมชน รวมทั้งสร้างและขยายโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงระบบการศึกษา ความรู้ คุณธรรม อาชีพ สุขภาพ และรักษาสืบทอดองค์ความรู้ภูมิปัญญา และอัตลักษณ์ท้องถิ่นเพื่อการดำรงชีวิตที่ดี
2. เพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการบริหารจัดการ และเสริมสร้างเครือข่ายในด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินแก่ประชาชน/ชุมชน
3. ส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารจัดการในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
4. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วนในการพัฒนาประชาธิปไตย และการสร้างความสมานฉันท์

1.4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด

“สังคมคุณธรรม ชุมชนเข้มแข็ง ท้องถิ่นผาสุก เกษตรและอุตสาหกรรมก้าวไกล ท่องเที่ยวสุขใจ ธำรงไว้ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม พร้อมสู่ประชาคมอาเซียน”

ยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา

<u>ยุทธศาสตร์ที่ 1</u> การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ประกอบด้วย ๓ แนวทางการพัฒนา ดังนี้

1.1 การก่อสร้าง บำรุงรักษา ถนน สะพาน และระบบสาธารณูปโภค

1.2 การก่อสร้าง ดูแล บำรุงรักษาแหล่งน้ำ

1.3 การจัดระบบผังเมืองให้สอดคล้อง รองรับกับการขยายตัวของเมืองหลวงและสนามบินสุวรรณภูมิ

<u>ยุทธศาสตร์ที่</u> 2 การพัฒนาด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย ประกอบด้วย 3 แนวทางการพัฒนา ดังนี้

2.1 การจัดระเบียบชุมชนและสังคม

2.2 การรักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

2.3 การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

<u>ยุทธศาสตร์ที่ ๓</u> การพัฒนาด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย 5 แนวทางการพัฒนา ดังนี้

3.1 การส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3.2 การส่งเสริมการบำบัดและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3.3 การส่งเสริมการป้องกันและดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3.4 การส่งเสริมการศึกษาวิจัยปฏิบัติการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3.5 การจัดการระบบบำบัดน้ำเสีย ขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

<u>ยุทธศาสตร์ที่</u> 4 การพัฒนาด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต การศึกษา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทิดทูนพิทักษ์รักษาสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ประกอบด้วย 6 แนวทางการพัฒนา ดังนี้

4.1 การแก้ไขปัญหาความยากจนเชิงบูรณาการโดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

4.2 การส่งเสริมงานสวัสดิการสังคม

4.3 การส่งเสริมกีฬาและนันทนาการ

4.4 การส่งเสริมการศึกษา

4.5 การส่งเสริม บำรุงรักษา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และเทิดทูนพิทักษ์รักษาสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

4.6 การส่งเสริมการสาธารณสุข

<u>ยุทธศาสตร์ที่ 5</u> การพัฒนาด้านการส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม การท่องเที่ยวและการขนส่ง ประกอบด้วย 5 แนวทางการพัฒนา ดังนี้

5.1 การส่งเสริมการวางแผนและพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

5.2 การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการขนส่ง

5.3 การส่งเสริมและพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

5.4 การส่งเสริมและพัฒนาด้านการเกษตร

5.5 การส่งเสริมและพัฒนาด้านอุตสาหกรรม

<u>ยุทธศาสตร์ที่ 6</u> การพัฒนาด้านการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ประกอบด้วย 8 แนวทางการพัฒนา ดังนี้

6.1 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น

6.2 การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค สิทธิเสรีภาพของประชาชน

6.3 การปรับปรุงระบบทะเบียนและเอกสาร

6.4 การปรับปรุงและพัฒนารายได้

6.5 การพัฒนาศักยภาพของบุคลากร

6.6 การพัฒนาประสิทธิภาพการให้บริการประชาชน

6.7 การก่อสร้าง /การปรับปรุง สถานที่ปฏิบัติงาน และการบำรุงรักษา/จัดหาวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้

6.8 การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กร

2. ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.1 วิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา

"เกษตรรุ่งเรือง หมดเรื่องสารพิษ ชีวิตสุขอุดม คมนาคมสบาย รายได้เพิ่มพูน"

2.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนา

2.2.1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ

1. ก่อสร้าง บำรุงรักษาถนน ถนน สะพาน และระบบสาธารณูปโภค
2. ก่อสร้าง ดูแลบำรุงรักษาแหล่งน้ำ
3. การจัดระบบผังเมืองให้สอดคล้อง รองรับกับการขยายตัวของเมืองหลวง และสนามบินสุวรรณภูมิ

2.2.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย

1. การจัดระเบียบชุมชนและสังคม
2. การรักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน
3. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

2.2.3 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

1. ส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. ส่งเสริมการบำบัดฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
3. ส่งเสริมการป้องกันและดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4. ส่งเสริมการศึกษาวิจัยปฏิบัติการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5. การจัดการระบบบำบัดน้ำเสีย ขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

2.2.4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต การศึกษาศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น และเทิดทูน พิทักษ์รักษาสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

1. การส่งเสริมการดำเนินงานโดยยึดหลักเศรษฐกิจแบบพอเพียงเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนเชิงบูรณาการ

2. งานสวัสดิการสังคม

3. การส่งเสริมกีฬาและนันทนาการ

4. การส่งเสริมการศึกษา

5. การส่งเสริมและบำรุงศาสนา ศิลปะวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทิดทูน พิทักษ์รักษาสถาบันชาติ ศาสนาพระมหากษัตริย์การสาธารณสุข

6. การสาธารณสุข

2.2.5 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม การท่องเที่ยวและการขนส่ง

1. การส่งเสริมการวางแผนและพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

2. การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม การท่องเที่ยว และการขนส่ง

3. การส่งเสริมและพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

4. การส่งเสริมและพัฒนาด้านการเกษตร

5. การส่งเสริมและพัฒนาด้านอุตสาหกรรม

2.2.6 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี

1. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น

2. การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค สิทธิเสรีภาพของประชาชน

3. การปรับปรุงทะเบียนและเอกสาร

4. การปรับปรุงและพัฒนารายได้

5. การพัฒนาศักยภาพบุคลากร

6. การพัฒนาประสิทธิภาพในการให้บริการประชาชน

7. การก่อสร้าง/ปรับปรุงสถานที่ปฏิบัติงาน และการบำรุงรักษา/จัดหาวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้

8. การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กร

2.3 เป้าประสงค์

1. โครงการพื้นฐานของ อบต.ในด้านการคมนาคมและการขนส่ง สาธารณูปโภค และสาธารณูปการ สามารถตอบสนองความต้องการของชุมชน การพัฒนาทางด้านการค้าการลงทุน การท่องเที่ยว และการเกษตร ที่สนับสนุนทิศทางการพัฒนาจังหวัดฉะเชิงเทรา

2. ประชาชนร่วมคุ้มครองดูแล บำรุงรักษา ใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อมดำเนินการจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่าง ๆ และการดูแลรักษาที่สาธารณะ รวมถึงการใช้พลังงานอย่างคุ้มค่า

3. ชุมชนมีความภาคภูมิใจและสามารถสืบทอดวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นอัตลักษณ์ที่ชัดเจนของท้องถิ่น และมีคุณธรรม จริยธรรม

4. ประชาชนมีการดำเนินชีวิตตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง ได้รับการพัฒนาศักยภาพการอาชีพ การศึกษา และการบริการด้านสังคมขั้นพื้นฐานที่เหมาะสม

5. การบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความโปร่งใสและเป็นธรรม สามารถตอบสนองต่อแนวทางในการพัฒนาประเทศ จังหวัดและความต้องการของชุมชนในเชิงบูรณาการ

6. ชุมชนสามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบปลอดภัยทั้งด้านชีวิตและทรัพย์สิน ไม่มีการเอารัดเอาเรียบ สามารถรับมือกับสาธารณภัยต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมีความเสมอภาค มีสิทธิเสรีภาพ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตน

7. ตอบสนองความต้องการในการให้บริการของภาครัฐให้แก่ประชาชนอย่างมีคุณภาพ และประสิทธิภาพประชาชนทุกภาคส่วนมีบทบาทมีส่วนร่วมในการพัฒนาและตรวจสอบภาครัฐ เพิ่มคุณภาพ และประสิทธิภาพการบริการประชาชนแบบเบ็ดเสร็จ และส่งเสริมการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

2.4 ตัวชี้วัด

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ

<u>ตัวชี้วัด</u>

1. จำนวนการก่อสร้างและปรับปรุงถนน สะพาน และรับสาธารณูปโภค
2. จำนวนการก่อสร้าง ดูแล บำรุงรักษาแหล่งน้ำ
4. จำนวนการได้รับบริการสาธารณะอื่น ๆ

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย

<u>ตัวชี้วัด</u>

1. จำนวนครัวเรือนที่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
2. จำนวนครัวเรือนที่มีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์แข็งแรง
3. จำนวนครัวเรือนที่ปลอดจากยาเสพติด
4. จำนวนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

3.ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

<u>ตัวชี้วัด</u>

1. จำนวนของการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำและสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์สูงสุด
2. จำนวนครัวเรือนที่ได้รับการจัดระบบกำจัดน้ำเสียชุมชน
3. จำนวนปริมาณขยะมูลฝอยที่ให้การบริการลดน้อยลง

4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต การศึกษาศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น และเทิดทูน พิทักษ์รักษาสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

<u>ตัวชี้วัด</u>

1.จำนวนประชาชนที่มีสภาพความเป็นอยู่อย่างมีความสุขตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

2.จำนวนประชาชนที่มีอาชีพเสริมและมีรายได้มากขึ้น

3.จำนวนคนที่ได้รับเบี้ยผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์

4.จำนวนเด็กที่ได้รับทุนการศึกษา

5.จำนวนการพัฒนางานสวัสดิการสังคมอื่น ๆ

6.จำนวนการส่งเสริมกีฬาและนันทนาการ

7.จำนวนโรงเรียนที่ได้รับการพัฒนาและส่งเสริมการศึกษา

8.จำนวนกิจกรรมการส่งเสริมและบำรุงศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทิดทูน พิทักษ์รักษาสถาบัน ชาติ ศาสนาพระมหากษัตริย์

9.จำนวนประชาชนที่ได้รับการส่งเสริมด้านสาธารณสุข

5.ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม การท่องเที่ยวและการขนส่ง

<u>ตัวชี้วัด</u>

1.จำนวนสถานศึกษาที่ได้รับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

2.จำนวนกิจกรรมการส่งเสริมอาชีพและรายได้ให้ประชาชน

3.จำนวนการส่งเสริมและพัฒนาด้านการเกษตร

6. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

<u>ตัวชี้วัด</u>

1. จำนวนผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาทางการเมืองและสังคม
2. จำนวนบุคลากรและอุปกรณ์มีศักยภาพในการบริการประชาชนเพิ่มขึ้น
3. ความพึงพอใจของประชาชนผู้ใช้บริการ
4. จำนวนผู้เข้าร่วมฝึกอบรม
5. การบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

2.5 เป้าหมายหลัก

1) ความอยู่เย็นเป็นสุขและความสงบสุขของสังคมไทยเพิ่มขึ้น ความเหลื่อมล้ำในสังคมลดลง สัดส่วนผู้อยู่ใต้เส้นความยากจนลดลง และดัชนีภาพลักษณ์การคอร์รัปชั่นไม่ต่ำกว่า 5.0 คะแนน

2) คนไทยมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีสุขภาวะดีขึ้น มีคุณธรรม จริยธรรมและสถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็งมากขึ้น

3) เศรษฐกิจเติบโตในอัตราที่เหมาะสมตามศักยภาพของประเทศ ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลิตภาพรวมไม่ตากว่าร้อยละ 3.0 ต่อปี เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศ เพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ให้มีไม่ตากว่าร้อยละ 40.0

4) คุณภาพสิ่งแวดล้อมอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน เพิ่มประสิทธิภาพการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก รวมทั้งเพิ่มพื้นที่ป่าไม้เพื่อรักษาสมดุลของระบบนิเวศ

2.6 กลยุทธ์

องค์การบริหารส่วนตำบลบึงน้ำรักษ์ เป็น อบต.ขนาดกลาง มีประชากรราว 8,443 คน มีเนื้อที่โดยประมาณ 49.5 ตารางกิโลเมตร จากศักยภาพของ อบต. จึงได้กำหนดกลยุทธ์หรือภารกิจหลักในการพัฒนาดังนี้

1. สร้างระบบบริหารจัดการที่ดีโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การวางแผนพัฒนา การตรวจสอบ เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการบริหารและการปกครองเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่ยั่งยืน ส่งเสริมการรวมกลุ่มสร้างเครือข่ายภาคประชาชนให้เข้มแข็งและสร้างความเข้มแข็งให้กลไกตรวจสอบภาคประชาชน

2. สร้างความเข้มแข็งด้านการเงินการคลังโดยการปรับปรุงกระบวนการบริหารการเงินการคลังให้สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่และภารกิจที่มีอยู่เดิม และที่ได้รับถ่ายโอนจากการกระจายอำนาจจากหน่วยงานต่างๆ

3. ส่งเสริมสังคมเข็มแข็งมีดุลภาพเป็นสังคมที่มีคุณภาพ มีภูมิปัญญาและการเรียนรู้มีความสมานฉันท์และเอื้ออาทร ปรับปรุงและพัฒนาระบบการศึกษา สาธารณสุข ตลอดจนอนุรักษ์และพัฒนาศิลปวัฒนธรรมอันดีงามและภูมิปัญญาท้องถิ่น

4. ดำรงไว้ซึ่งสภาพแวดล้อมที่ดีเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ปรับปรุงกระบวนการผลิตและการบริโภคเองได้ ผลกระทบต่อฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม สร้างนวัตกรรมจากทรัพยากร ส่งเสริมการใช้ความหลากหลายทางชีวภาพ สร้างความมั่นคงของชุมชน

5. พัฒนาระบบข้อมูลข่าวสาร สวัสดิการ การอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนและการประสาน ข้อมูลระหว่างหน่วยงานต่างๆแบบรวดเร็วและชัดเจน เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานและทรัพยากร

จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา

1. โครงการพื้นฐานของ อบต. ในด้านการคมนาคมและการขนส่ง สาธารณูปโภค และสาธารณูปการ สามารถตอบสนองความต้องการของชุมชน การพัฒนาทางด้านการค้าการลงทุน การท่องเที่ยว และการเกษตร ที่สนับสนุนทิศทางการพัฒนาจังหวัดฉะเชิงเทรา

2. ประชาชนร่วมคุ้มครองดูแล บำรุงรักษา ใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดำเนินการจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่าง ๆ และการดูแลรักษาที่สาธารณะ รวมถึงการใช้พลังงานอย่างคุ้มค่า

3. ชุมชนมีความภาคภูมิใจและสามารถสืบทอดวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นอัตลักษณ์ที่ชัดเจนของท้องถิ่น และมีคุณธรรม จริยธรรม

4. ประชาชนมีการดำเนินชีวิตตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง ได้รับการพัฒนาศักยภาพการอาชีพ การศึกษา และการบริการด้านสังคมขั้นพื้นฐานที่เหมาะสมการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความโปร่งใส และเป็นธรรมสามารถตอบสนองต่อแนวทางในการพัฒนาประเทศ จังหวัดและความต้องการของชุมชนในเชิงบูรณาการ

5. ชุมชนสามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบปลอดภัยทั้งด้านชีวิตและทรัพย์สิน ไม่มีการเอารัดเอาเรียบ สามารถรับมือกับสาธารณภัยต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมีความเสมอภาค มีสิทธิเสรีภาพ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตน

6. ตอบสนองความต้องการในการให้บริการของภาครัฐให้แก่ประชาชนอย่างมีคุณภาพ และประสิทธิภาพ ประชาชนทุกภาคส่วนมีบทบาทมีส่วนร่วมในการพัฒนาและตรวจสอบภาครัฐ เพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพการบริการประชาชนแบบเบ็ดเสร็จ และส่งเสริมการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

2.7 จุดยืนทางยุทธศาสตร์ (Positioning) ของ อปท.

<u>จุดยืนขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงน้ำรักษ์</u>

- ต้องมีเป้าหมาย เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่
- ต้องมีการบริหารยุทธศาสตร์
- ความสอดคล้องของยุทธศาสตร์ประเทศกับท้องถิ่น
- ภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอยู่มาก
- ความสอดคล้องสิ่งที่ทำกับสิ่งที่ต้องการ
- ความต้องการของประชาชนซึ่งเป็นผู้รับบริการ
- ทรัพยากรมีจำกัด
- การวัดผลสัมฤทธิ์ของงาน

<u>สร้างความเข้าใจกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</u>

- สร้างความเข้าใจกับฝ่ายต่าง ๆ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- สร้างความเข้าใจกับประชาชน ศึกษาสำรวจปัญหา และความต้องการที่แท้จริง
- แต่งตั้งคณะทำงานฝึกอบรมเสริมสร้างความรู้

<u>ปัจจัยความสำเร็จ</u>

- ผู้บริหาร อบต.
- การรับรู้ความร่วมมือของเจ้าหน้าที่ อบต.
- การมีส่วนร่วม ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน
- การประสานและสนับสนุนจากภาคีภาครัฐและเอกชน
- ระบบฐานข้อมูล
- การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

<u>บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้ที่เกี่ยวข้อง</u>

1. ผู้บริหารท้องถิ่น

- ผู้นำให้นโยบาย ติดตามประเมินผล

2. เจ้าหน้าที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- ร่วมเป็นคณะทำงาน ประสานงานระหว่างฝ่าย สร้างบรรยากาศการทำงานที่ดี

3. ประชาชนในท้องถิ่น และผู้รับบริการอื่น ๆ

- ร่วมเป็นคณะทำงาน ให้ข้อมูลและร่วมกำหนดความต้องการ
- หน่วยงานราชการ สนับสนุนข้อมูล ความรู้ทางวิชาการ

3. การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

3.1 การวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานภาพการพัฒนาในปัจจุบันและโอกาส

องค์การบริหารส่วนตำบลบึงน้ำรักษ์ ได้วิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานภาพ การพัฒนาในปัจจุบันและโอกาสพัฒนาในอนาคต โดยการวิเคราะห์ด้วยเทคนิค SWOT Analysis (จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค) มีดังนี้

<u>จุดแข็ง (Strength)</u>

1. ผู้นำท้องถิ่นเป็นผู้นำที่มีความรู้ความสามารถและมีการบริหารงานอย่างเป็นเอกภาพมีศักยภาพในการพัฒนาท้องถิ่น

2. มีบุคลากรที่มีศักยภาพในการปฏิบัติหน้าที่และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เอาใจใส่ในการให้บริการต่าง ๆ แก่ประชาชน

3. เป็นองค์กรที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลและมีรายได้เป็นของตนเอง

4. ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานต่าง ๆ

5. ความเข้มแข็งทางการเมืองในระดับท้องถิ่นทำให้การบริหารจัดการมีความต่อเนื่อง

<u>จุดอ่อน (Weakness)</u>

1. การดำเนินงานตามโครงการหรือกิจกรรมเป็นไปอย่างล่าช้า เนื่องจากต้องรองบประมาณสนับสนุนจากส่วนกลาง

2. บุคลากรมีมากเกินความจำเป็นทำให้เป็นภาระค่าใช้จ่ายแก่ท้องถิ่น

3. ระบบเทคโนโลยีที่ไม่ทันสมัยทำให้เกิดความล่าช้าในการทำงาน

4. งบประมาณไม่เพียงพอในการบริหารงาน

<u>โอกาส (Opportunity)</u>

1. มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่มีการเกื้อกูลและมีการรักษาวัฒนธรรมประเพณีทางศาสนาที่ตนเองนับถือ

2. พื้นที่การปกครองมีขนาดเหมาะสมง่ายต่อการบริหารจัดการ

3. มีพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมแก่การประกอบอาชีพทางการเกษตร

4. มีเขตติดต่อหลายจังหวัดทำให้เกษตรกรมีทางเลือกในการนำผลผลิตออกจำหน่าย

5. ชุมชนให้ความร่วมมือและสนับสนุนกิจกรรมที่จัดขึ้นในตำบลโดยประชาชนจะแสดงความคิดเห็นรวมทั้งสะท้อนปัญหาต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาท้องถิ่น

<u>ภัยอุปสรรค (Threat)</u>

1. ความไม่มั่นคงทางการเมืองระดับชาติมีผลต่อการจัดสรรงบประมาณให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล

2. ระเบียบกฎหมายและข้อบังคับต่าง ๆ ขาดความยืดหยุ่นไม่เหมาะสมกับภารกิจ

3. ความล่าช้าของงบประมาณทำให้การดำเนินงานล่าช้าไม่ตอบสนองความต้องของชุมชนได้ทันท่วงที

4. มีการถ่ายโอนภารกิจมายังท้องถิ่นแต่ไม่มีงบประมาณในการสนับสนุนอย่างเพียงพอ

3.2 การประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง

1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- ก่อสร้างบำรุง รักษา ซ่อมแซม ถนนสะพาน แหล่งน้ำ ระบบสาธารณูปโภคเพื่อให้บริการประชาชน

รองรับการขยายตัวและความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

- จัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่กับหน่วยงานราชการและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
- พัฒนาระบบสื่อสารให้ทันยุคทันสมัย

2) ด้านการเกษตร

- ส่งเสริมพัฒนาด้านการเกษตรและปศุสัตว์ให้มีมาตรฐานและปลอดภัยสู่ระบบสากลตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

3) ด้านสังคมและการเมือง

- ส่งเสริมระบอบประชาธิปไตยโดยประชาชนมีส่วนร่วม
- ส่งเสริมบำรุงรักษาศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีและจริยธรรม
- ส่งเสริมกีฬาและนันทนาการ
- ส่งเสริมสวัสดิการสังคม เด็ก สตรี ผู้พิการ ผู้สูงอายุ ผู้ป่วย ผู้ด้อยโอกาส
- ส่งเสริมกลุ่มอาชีพ กลุ่มสตรี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

4) ด้านการศึกษา

- ส่งเสริมแผนการเรียนการสอนของสถานศึกษาและส่งเสริมด้านภาษาต่างประเทศเพื่อให้เด็กพัฒนาเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน
- สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ การศึกษา สื่อการเรียนการสอนเพื่อการศึกษา
- ส่งเสริมและสนับสนุนเด็กเรียนดีแต่ยากจนและเด็กด้อยโอกาส
- ส่งเสริมคุณภาพชีวิตเด็กให้เติบโตทั้งด้านร่างกายและจิตใจพร้อมความรู้คู่คุณธรรม รู้จักเสียสละ ซื่อสัตย์ และสามัคคี

5) ด้านสาธารณสุข

- ดูแลสุขภาพประชาชน กำจัดพาหะนำโรค ป้องกันโรคติดต่อ
- ส่งเสริมสุขภาพประชาชน เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงการบริการด้านสาธารณสุขอย่างทั่วถึง
- ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดูแล ปกป้อง และรักษาแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม

6) ด้านยาเสพติด

- รณรงค์ ต่อต้าน ป้องกันและให้ความร่วมมือกับหน่วยราชการในการต่อต้านยาเสพติดตามนโยบายรัฐบาล

7) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- บำรุงรักษาแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการปลูกต้นไม้สร้างพื้นที่สีเขียวเพื่อลดภาวะโลกร้อน

ส่วนที่ 4 การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีไปสู่การปฏิบัติ

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนงาน

ที่	ยุทธศาสตร์	ด้าน	แผนงาน	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
1	ด้านการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ	-บริการชุมชนและสังคม -การเศรษฐกิจ	-เคหะและชุมชน -อุตสาหกรรมและการโยธา	-กองช่าง -สนง.ปลัด	ทุกหน่วยงาน
2	ด้านการจัดระเบียบสังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย	-บริหารงานทั่วไป	-รักษาความสงบภายใน -สร้างความเข้มแข็งชุมชน	-สนง.ปลัด -กองช่าง	ทุกหน่วยงาน
3	ด้านบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	-บริการชุมชนและสังคม -บริหารงานทั่วไป	-เคหะและชุมชน -สาธารณสุข -การเกษตร	-กองช่าง/ -สนง.ปลัด -หน่วยงานที่รับเงินอุดหนุน	ทุกหน่วยงาน
4	ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต การศึกษา ศาสนา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น	-บริการชุมชนและสังคม -บริหารงานทั่วไป	-สังคมสงเคราะห์ -การศาสนา วัฒนธรรม และนันทนาการ -เคหะและชุมชน -สาธารณสุข	-กองสวัสดิการสังคม -กองการศึกษาฯ -กองช่าง -หน่วยงานที่รับเงินอุดหนุน	ทุกหน่วยงาน
5	ด้านการส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม การท่องเที่ยวและการขนส่ง	-บริการชุมชนและสังคม -การเศรษฐกิจ	-สร้างความเข้มแข็งชุมชน -เคหะและชุมชน -การเกษตร -อุตสาหกรรมและการโยธา	-สนง.ปลัด -กองสวัสดิการฯ -กองช่าง -กองการศึกษาฯ	ทุกหน่วยงาน
6	ด้านการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี	-บริหารงานทั่วไป	-บริหารงานทั่วไป -บริหารงานคลัง -เคหะและชุมชน	-สนง.ปลัด -กองคลัง -กองช่าง -กองการศึกษาฯ -กองสวัสดิการฯ -หน่วยงานที่รับเงินอุดหนุน	ทุกหน่วยงาน

ส่วนที่ 3 การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติ

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนงาน

ที่	ยุทธศาสตร์	ด้าน	แผนงาน	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
1	ด้านการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ	-บริการชุมชนและสังคม -การเศรษฐกิจ	-อุตสาหกรรมและการโยธา -เคหะและชุมชน	-กองช่าง	ทุกหน่วยงาน
2	ด้านการจัดระเบียบสังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย	-บริหารงานทั่วไป -บริการชุมชนและสังคม	-สร้างความเข้มแข็งชุมชน -รักษาความสงบภายใน -เคหะและชุมชน	-สนง.ปลัด -กองช่าง	ทุกหน่วยงาน
3	ด้านบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	-บริการชุมชนและสังคม -การเศรษฐกิจ	-การเกษตร -อุตสาหกรรมและการโยธา -เคหะและชุมชน	-กองช่าง -สนง.ปลัด	ทุกหน่วยงาน
4	ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต การศึกษา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และเทิดทูน พิทักษ์รักษาสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	-บริการชุมชนและสังคม -บริหารงานทั่วไป	-สังคมสงเคราะห์ -การศาสนา วัฒนธรรม และนันทนาการ -การศึกษา -สาธารณสุข -อุตสาหกรรม และ การโยธา -เคหะและชุมชน	-กองสวัสดิการสังคม -กองการศึกษาฯ -สนง.ปลัด -กองช่าง -หน่วยงานที่รับเงินอุดหนุน	ทุกหน่วยงาน
5	ด้านการส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม การท่องเที่ยวและการขนส่ง	-บริหารงานทั่วไป -บริการชุมชนและสังคม -การเศรษฐกิจ	-บริหารงานทั่วไป -การเกษตร -อุตสาหกรรมและการโยธา	-สนง.ปลัด -กองช่าง	ทุกหน่วยงาน
6	ด้านการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี	-บริหารงานทั่วไป -การเศรษฐกิจ -บริการชุมชนและสังคม	-สร้างความเข้มแข็งของชุมชน -อุตสาหกรรมและการโยธา -เคหะและชุมชน -บริหารงานทั่วไป	-สนง.ปลัด -กองคลัง -กองช่าง -กองการศึกษาฯ -กองสวัสดิการฯ -หน่วยงานที่รับเงินอุดหนุน	ทุกหน่วยงาน

ส่วนที่ 4
การติดตามและประเมินผล

4.1 การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด

ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง โดยในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น จะต้องดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ทั้งนี้ แผนพัฒนาท้องถิ่นจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชน อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงาน ดังนั้น จึงต้องมีการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดขึ้น ตามกระบวนการพิจารณาจากประชาคมท้องถิ่นระดับจังหวัด ร่วมกับคณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัด ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด ร่วมกันจัดทำ ทบทวน หรือเปลี่ยนแปลงยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล โดยนำยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดไปใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเองได้ต่อไป และเพื่อให้สามารถบูรณาการกับแผนพัฒนาจังหวัด แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและตอบสนองความต้องการของประชาชนอันจะนำไปสู่การจัดทำงบประมาณ ที่มีประสิทธิภาพในท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง เป็นเครื่องมือในการพัฒนาท้องถิ่นให้เข้มแข็ง เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนในท้องถิ่น

ดังนั้น องค์กรปกครองส่าวนท้องถิ่น จึงต้องกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเพื่อนำไปสู่การบูรณาการร่วมกัน ให้เกิดความสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด สามารถเชื่อมโยงไปสู่แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาภาค แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ไทยแลนด์ ๔.๐ และในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) จะต้องมีการติดตามและติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น จะต้องดำเนินการให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา โดยดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ประกาศใช้งบประมาณรายจ่าย รายละเอียดแนวทางการพิจารณาตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๒๙๓๑ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เรื่อง ซักซ้อมแนวทางการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์
เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงน้ำรักษ์

ประเด็นการพิจารณา	คะแนน
1. ข้อมูลสภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	20
2. การวิเคราะห์สภาวการณ์และศักยภาพ	20
3. ยุทธศาสตร์ประกอบด้วย	60
3.1 ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	(10)
3.2 ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด	(10)
3.3 ยุทธศาสตร์จังหวัด	(10)
3.4 วิสัยทัศน์	(5)
3.5 กลยุทธ์	(5)
3.6 เป้าประสงค์ของแต่ละประเด็นกลยุทธ์	(5)
3.7 จุดยืนทางยุทธศาสตร์	(5)
3.8 แผนงาน	(5)
3.9 ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม	(5)
รวมคะแนน	**100**

แนวทางเบื้องต้นในการให้คะแนนแนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์
เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่น(พ.ศ.2561-2565)ขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงน้ำรักษ์

ประเด็นการพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
1. ข้อมูลสภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ควรประกอบด้วยข้อมูลดังนี้ (1) ข้อมูลเกี่ยวกับด้านกายภาพ เช่น ที่ตั้งของหมู่บ้าน/ชุมชน/ตำบล ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะภูมิอากาศ ลักษณะของที่ดิน ลักษณะของแหล่งน้ำ ลักษณะของป่าไม้ ฯลฯ ด้านการเมือง/การปกครอง เช่น เขตการปกครองการเลือกตั้ง ฯลฯ	20 (3)	
	(2) ข้อมูลเกี่ยวกับด้านการเมือง/การปกครอง เช่น เขตการปกครอง การเลือกตั้ง ฯลฯ ประชากร เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร และช่วงอายุและจำนวนประชากร ฯลฯ	(2)	
	(3) ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทางสังคม เช่น การศึกษา สาธารณสุข อาชญากรรม ยาเสพติด การสังคมสงเคราะห์ ฯลฯ	(2)	
	(4) ข้อมูลเกี่ยวกับระบบบริหารพื้นฐาน เช่น การคมนาคมขนส่ง การไฟฟ้า การประปา โทรศัพท์ ฯลฯ	(2)	
	(5) ข้อมูลเกี่ยวกับระบบเศรษฐกิจ เช่น การเกษตร การประมง การประศุสัตว์ การบริการ การท่องเที่ยว อุตสาหกรรม การพาณิชย์/กลุ่มอาชีพแรงงาน ฯลฯ	(2)	
	(6) ข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม เช่น การนับถือศาสนาประเพณีและงานประจำปี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก ฯลฯ และอื่นๆ	(2)	
	(7) ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ เช่น น้ำ ป่าไม้ ภูเขา คุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติ ฯลฯ	(2)	
	(8) การสำรวจและจัดเก็บข้อมูลเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นหรือการใช้ข้อมูล จปฐ.	(2)	
	(9) การประชุมประชาคมท้องถิ่น รูปแบบ วิธีการ และการดำเนินการประชุมประชาคมท้องถิ่นโดยใช้กระบวนการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ร่วมตรวจสอบ ร่วมรับประโยชน์ ร่วมแก้ไขปัญหา ปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อแก้ไขปัญหาสำหรับการพัฒนาท้องถิ่นตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	(3)	

ประเด็นการพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
2. การวิเคราะห์สภาวการณ์และศักยภาพ	ควรประกอบด้วยข้อมูลดังนี้ (1) การวิเคราะห์ที่ควบคลุมความเชื่อมโยง ความสอดคล้อง ยุทธศาสตร์จังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นโยบายของผู้บริหารท้องถิ่น รวมถึงความเชื่องโยงแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และThailand 4.0	**20** (5)	
	(2) การวิเคราะห์การใช้ผังเมืองรวมหรือผังเมืองเฉพาะและการบังคับใช้ผลของการบังคับใช้ สภาพการณ์ที่เกิดขึ้นต่อการพัฒนาท้องถิ่น	(3)	
	(3) การวิเคราะห์ทางสังคม เช่น ด้านแรงงาน การศึกษา สาธารณสุข ความยากจน อาชญากรรม ปัญหายาเสพติด เทคโนโลยี จารีต ประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น	(3)	
	(4) การวิเคราะห์ทางเศรษฐกิจ ข้อมูลด้านรายได้ครัวเรือน การส่งเสริมอาชีพ กลุ่มอาชีพ กลุ่มทางสังคม การพัฒนาอาชีพและกลุ่มต่างๆ สภาพทางเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ทั่วไป เป็นต้น	(3)	
	(5) การวิเคราะห์สิ่งแวดล้อม พื้นที่สีเขียว ธรรมชาติต่างๆ ทางภูมิศาสตร์ กระบวนการหรือสิ่งที่เกิดขึ้น การประดิษฐ์ที่มีผลต่อสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา	(3)	
	(6) ผลการวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานภาพการพัฒนาในปัจจุบันและโอกาสการพัฒนาในอนาคตของท้องถิ่น ด้วยเทคนิค SWOT Analysis ที่อาจส่งผลต่อการดำเนินงานได้แก่ S-Strengit (จุดแข็ง) W-Weakness (จุดอ่อน) O-Opportunity (โอกาส) และ T-Therat (อุปสรรค)	(3)	

ประเด็นการพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
3. ยุทธศาสตร์ 3.1 ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ควรประกอบด้วยข้อมูลดังนี้ สอดคล้องกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น ประเด็นปัญหาการพัฒนาและแนวทางการพัฒนาที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเชื่อมโยงหลักประชารัฐแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และ Thailand 4.0	**60** (10)	
3.2 ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด	สอดคล้องและเชื่องโยงกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น และยุทธศาสตร์จังหวัด และเชื่อมโยงหลักประชารัฐแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและ Thailand 4.0	(10)	
3.3 ยุทธศาสตร์จังหวัด	สอดคล้องกับยุทธศาสตร์พัฒนากลุ่มจังหวัด ยุทธศาสตร์พัฒนาภาค แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการบริหารราชการแผ่นดิน นโยบาย/ยุทธศาสตร์ คสช. และนโยบายรัฐบาลหลัก ประชารัฐ แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และ Thailand 4.0	(10)	
3.4 วิสัยทัศน์	วิสัยทัศน์ ซึ่งมีลักษณะแสดงสถานะที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องการจะเป็นหรือบรรลุถึงอนาคตอย่างชัดเจน สอดคล้องกับโอกาสและศักยภาพที่เป็นลักษณะเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสัมพันธ์กับโครงการพัฒนาท้องถิ่น	(5)	
3.5 กลยุทธ์	แสดงให้เห็นช่องทาง วิธีการ ภากิจหรือสิ่งที่ต้องทำตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ หรือแสดงให้เห็นถึงความชัดเจนในสิ่งที่จะดำเนินการให้บรรลุวิสัยทัศน์นั้น	(5)	
3.6 เป้าประสงค์ของแต่ละประเด็นกลยุทธ์	เป้าประสงค์ของแต่ละประเด็นกลยุทธ์มีความสอดคล้องและสนับสนุนต่อกลยุทธ์ที่จะเกิดขึ้น มุ่งหมายสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่ชัดเจน	(5)	
3.7 จุดยืนทางยุทธศาสตร์ (Positioning)	ความมุ่งมั่นอันแน่วแน่ในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเกิดจากศักยภาพของพื้นที่จริง ที่จะนำไปสู่ผลสำเร็จทางยุทธศาสตร์	(5)	
3.8 แผนงาน	แผนงานหรือจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคต กำหนดจุดมุ่งหมายในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือแผนงานที่เกิดจาก	(5)	

	เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย กลยุทธ์จุดยืนทางยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความชัดเจนนำไปสู่การทำโครงการพัฒนาท้องถิ่นในแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยระบุแผนงานและความเชื่องโยงดังกล่าว		
3.9 ความเชื่องโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม	ความเชื่องโยงองค์รวมที่นำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นที่เกิดผลผลิต/โครงการจากแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 Thailand 4.0 แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดและยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	(5)	
รวมคะแนน		**100**	

4.2 การติดตามและประเมินผลโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องมีการติดตามและประเมินผลโครงการขององค์กรปกครองสวนท้องถิ่นเพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561 โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น จะต้องดำเนินการให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา โดยดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ประกาศใช้งบประมาณรายจ่าย รายละเอียดแนวทางการพิจารณาตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0810.3/ว 2931 ลงวันที่ 15 พฤษภาคม 2562 เรื่อง ซักซ้อมแนวทางการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561-2565) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลโครงการ
เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่น(พ.ศ.2561-2565)ขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงน้ำรักษ์

ประเด็นการพิจารณา	คะแนน
1. การสรุปสถานการณ์การพิจารณา	10
2. การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีไปปฏิบัติในเชิงปริมาณ	10
3. การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีไปปฏิบัติในเชิงคุณภาพ	10
4. แผนงานและยุทธศาสตร์การพิจารณา	10
5. โครงการพัฒนา ประกอบด้วย	10
5.1 ความชัดเจนของชื่อโครงการ	(5)
5.2 กำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับโครงการ	(5)
5.3 เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความชัดเจนนำไปสู่การตั้งงบประมาณได้ถูกต้อง	(5)
5.4 โครงการมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี	(5)
5.5 เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	(5)
5.6 โครงการมีความสอดคล้องกับ Thailand 4.0	(5)
5.7 โครงการสอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัด	(5)
5.8 โครงการแก้ไขปัญหาความยากจนหรือการเสริมสร้างให้ประเทศชาติมั่งคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ภายใต้หลักประชารัฐ	(5)
5.9 งบประมาณ มีความสอดคล้องกับเป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)	(5)
5.10 มีการประมาณการราคาถูกต้องตามหลักวิธีการงบประมาณ	(5)
5.11 มีการกำหนดตัวชี้วัด (KPI) และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และผลคาดว่าที่จะได้รับ	(5)
5.12 ผลที่คาดว่าจะได้รับ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	(5)
รวมคะแนน	**100**

แนวทางเบื้องต้นในการให้คะแนนแนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลโครงการ
เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่น(พ.ศ.2561-2565)ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประเด็นการพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
1. การสรุปสถานการณ์การพัฒนา	เป็นการวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ใช้การวิเคราะห์ SWOT Analysis/Demand (Demand Analysis)/Global Demand และ Trend ปัจจัยและสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนา อย่างน้อยต้องประกอบด้วยการวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ, ด้านสังคม, ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)	10	
2. การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีไปปฏิบัติในเชิงปริมาณ	1) การควบคุมที่มีตัวเลขต่างๆ เพื่อนำมาใช้วัดผลในเชิงปริมาณเช่น การวัดจำนวนโครงการ กิจกรรม งานต่างๆ ก็คือผลผลิตนั่งเองว่าเป็นไปตามที่ตั้งเป้าหมายเอาไว้หรือไม่จำนวนที่ดำเนินการจริงตามที่ได้กำหนดไว้เท่าไร จำนวนที่ไม่สามารถดำเนินการได้มีจำนวนเท่าไร สามารถอธิบายได้ตามหลักประสิทธิภาพ (Effciency) ของการพัฒนาท้องถิ่นตามอำนาจหน้าที่ที่ได้กำหนดไว้ 2) วิเคราะห์ผลกระทบ/สิ่งที่กระทบ (Impact) โครงการที่ดำเนินการในเชิงปริมาณ (Qualitative)	10	
3. การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติในเชิงคุณภาพ	1) การประเมินประสิทธิผลของแผนพัฒนาในเชิงคุณภาพคือการนำเอาเทคนิคๆ มาใช้เพื่อวัดค่าภารกิจ โครงการ กิจกรรม งานต่างๆ ที่ดำเนินการในพื้นที่นั้นๆ ตรงต่อความต้องการของประชาชนหรือไม่และเป็นไปตามอำนาจหน้าที่หรือไม่ ประชาชนพึ่งพอใจหรือไม่ สิ่งของ วัสดุครุภัณฑ์ การดำเนินการต่างๆ มีสภาพหรือลักษณะถูกต้อง คงทน ถาวร สามารถใช้การได้ตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ซึ่งเป็นไปตามหลักประสิทธิผล(Effectiveness) ผลการปฏิบัติราชการตามที่ได้รับงบประมาณมาดำเนินการ รวมถึงสามารถเทียบเคียงกับส่วนราชการหรือหน่วยงาน 2) วิเคราะห์ผลกระทบ/สิ่งที่กระทบ (Impact) โครงการที่ดำเนินการในเชิงคุณภาพ (Qualitative)	10	
4. แผนงานและยุทธศาสตร์การพัฒนา	1) วิเคราะห์แผนงาน งานที่เกิดจากด้านต่างๆ มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในมิติต่างๆ จนนำไปสู่การจัดทำโครงการพัฒนาท้องถิ่นโดยใช้ SWOT Analysis/Demand (Demand Analysis)/Global Demand/Trend หรือหลักการบูรณาการ (Integration) กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีพื้นที่ติดต่อกัน 2) วิเคราะห์แผนงาน งาน ที่เกิดจากด้านต่างๆ ที่สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาความยากจน หลักประชารัฐ	10	

ประเด็นการพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
5. โครงการพัฒนา 5.1 ความชัดเจนของชื่อโครงการ	ควรประกอบด้วยข้อมูลดังนี้ เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์สนองต่อแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและดำเนินการเพื่อให้การพัฒนาบรรลุตามวิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดไว้ ชื่อโครงการมีความชัดเจน มุ่งไปเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อ่านแล้วเข้าใจได้ว่าจะพัฒนาอะไรในอนาคต	**60** (5)	
5.2 กำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับโครงการ	มีวัตถุประสงค์ชัดเจน (clear objective) โครงการที่กำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับความเป็นมาของโครงการ สอดคล้องกับหลักการและเหตุผล วิธีการดำเนินงานต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ มีความเป็นไปได้ชัดเจน มีลักษณะเฉพาะเจาะจง	(5)	
5.3 เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความชัดเจนนำไปสู่การตั้งงบประมาณได้ถูกต้อง	สภาพที่อยากให้เกิดขึ้นในอนาคตเป็นทิศทางที่ต้องไปให้ถึงเป้าหมายต้องชัดเจน สามารถระบุจำนวนเท่าไร กลุ่มเป้าหมายคืออะไร มีผลผลิตอย่างไร กลุ่มเป้าหมาย พื้นที่ดำเนินงาน และระยะเวลาดำเนินงานอธิบายให้ชัดเจนว่าโครงการนี้จะทำที่ไหน เริ่มต้นในช่วงเวลาใดและจบลงเมื่อไร ใครคือกลุ่มเป้าหมายของโครงการ หากกลุ่มเป้าหมายมีหลายกลุ่ม ให้บอกชัดลงไปว่าใครคือกลุ่มเป้าหมายหลายหลัก ใครคือกลุ่มเป้าหมายรอง	(5)	
5.4 โครงการมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ 20 ปี	โครงการสอดคล้องกับ (1) ความมั่นคง (2) การสร้างความสามารถในการแข่งขัน (3) การพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพคน (4) การสร้างโอกาสความเสนอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม (5) การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (6) การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน	(5)	
5.5 เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	โครงการมีความสอดคล้องแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 โดย (1) ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (2) ยึดคนเป็นศูนย์กลางพัฒนา (3) ยึดวิสัยทัศน์ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (4) ยึดเป้าหมายอนาคตประเทศไทย 2579 (๕) ยึดหลักการนำไปสู่ปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างจริงจังใน 5 ปีที่ต่อยอดไปสู่ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นเป้าหมายระยะยาว ภายใต้แนวทางการพัฒนา (1) การยกระดับศักยภาพการแข่งขันและการหลุดพ้นกับดักรายได้ปานกลางสู่รายได้สูง (2) การพัฒนาศักยภาพคนตามช่วงวัยและการปฏิรูประบบเพื่อสร้างสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ (3) การลดความเลื่อมล้ำทางสังคม (4) การรองรับการเชื่องโยงภูมิภาคและความเป็นเมือง (5) การสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (6) การบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ	(5)	

ประเด็นการพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
5.6 โครงการมีความสอดคล้อง	โครงการมีลักษณะหรือสอดคล้องกับการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ Value-Based Economy หรือเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมทำน้อย ได้มาก เช่น (1) เปลี่ยนจากการผลิตสินค้าโภคภัณฑ์ไปสู่สินค้าเชิงนวัตกรรม (2) เปลี่ยนจากการขับเคลื่อนประเทศด้วยภาคอุตสาหกรรม ไปสู่การขับเคลื่อนด้วนเทคโนโลยีความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม (3) เปลี่ยนจากการเน้นภาคการผลิตสินค้าไปสู่การเน้นภาคบริการมากขึ้น รวมถึงโครงการที่เติมเต็มด้วยวิทยาการ ความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการวิจัยและพัฒนาแล้วต่อยอดความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ เช่น ด้านการเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ สาธารณสุข วัฒนธรรม ฯลฯ	(5)	
5.7 โครงการสอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัด	โครงการพัฒนาท้องถิ่นมีความสอดคล้องกับห้วงระยะเวลาของแผนพัฒนาจังหวัดที่ได้กำหนดขึ้น เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาท้องถิ่นเสมือนหนึ่งการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัด ซึ่งไม่สามารถแยกส่วนใดส่วนหนึ่งออกจากกันได้ นอกจากนี้โครงการพัฒนาท้องถิ่นต้องเป็นโครงการเชื่อมต่อหรือเดินทางไปด้วยกันกับยุทธศาสตร์จังหวัดที่ได้กำหนดขึ้นเป็นปัจจุบัน	(5)	
5.8 โครงการแก้ไขปัญหาความยากจนหรือการเสริมสร้างให้ประเทศชาติมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ภายใต้หลักประชารัฐ	เป็นโครงการที่ดำเนินการภายใต้พื้นฐานความพอเพียงที่ประชาชนดำเนินการเองหรือร่วมดำเนินการ เป็นโครงการต่อยอดและขยายได้ เป็นโครงการที่ประชาชนต้องการเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ซึ่งมีลักษณะที่จะให้ท้องถิ่นมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นท้องถิ่นที่พัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	(5)	
5.9 งบประมาณมีความสอดคล้องกับเป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)	งบประมาณโครงการพัฒนาจะต้องคำนึงถึงหลักสำคัญ 5 ประการในการจัดทำโครงการได้แก่ (1) ความประหยัด (Economy) (2) ความมีประสิทธิภาพ (Efficiency) (3) ความมีประสิทธิผล (Effectiveness) (4) ความยุติธรรม (Equity) (5) ความโปร่งใส (Transparency)	(5)	
5.10 มีการประมาณการราคาถูกต้องตามหลักวิธีการงบประมาณ	การประมาณราคาเพื่อการพัฒนาต้องให้สอดคล้องกับโครงการถูกต้องตามหลักวิชาการทางช่อง หลักของราคากลาง ราคากลางท้องถิ่นมีความโปร่งใสในการกำหนดราคาและตรวจสอบในเชิงประจักษ์	(5)	
5.11 มีการกำหนดตัวชี้วัด (KPI) และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และผลที่คาดว่าจะได้รับ	มีการกำหนดตัวชี้วัดผลงาน (Key Performancy Indicator : KPI) ที่สามารถวัดได้ (measurable) ใช้บอกประสิทธิผล (effectiveness) ใช้บอกประสิทธิภาพ (efficiency) ได้ เช่น การกำหนดความพึงพอใจ การกำหนดร้อยละ การกำหนดอันเกิดจากผลของวัตถุประสงค์ที่เกิดที่สิ่งที่ได้รับ (การคาดการณ์ คาดว่าจะได้รับ)	(5)	

ประเด็นการพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
5.12 ผลที่คาดว่าจะได้รับสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	ผลที่ได้รับเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริงจากการดำเนินการตามโครงการพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การได้ผลหรือผลที่เกิดขึ้นจะต้องเท่ากับวัตถุประสงค์หรือมากกว่าวัตถุประสงค์ ซึ่งการเขียนวัตถุประสงค์ควรคำนึงถึง (1) มีความเป็นไปได้และมีความเฉพาะเจาะจง ในการดำเนินงานตามโครงการ (2) วัดและประเมินผลดับของความสำเร็จได้ (3) ระบุสิ่งที่ต้องการดำเนินงานอย่างชัดเจนและเฉพาะเจาะจงมากที่สุดและสามารถปฏิบัติได้ (4) เป็นเหตุเป็นผล สอดคล้องกับความเป็นจริง (5) ส่งผลต่อการบ่งบอกเวลาได้	(5)	
รวมคะแนน		**100**	

4.3. สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวม

ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561-2565) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ก็เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนา เป็นแนวทางในการบริหารพัฒนาท้องถิ่นให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลสูงสุดในการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชน ก่อให้เกิดประโยชน์และสามารถตอบสนองความต้องการพัฒนาของประชาชน โดยพิจารณาบรรจุโครงการในงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และงบประมาณจากเงินสะสม โดยจะต้องมีการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561 เป็นการสรุปผลในภารวมของท้องถิ่น เป็นการติดตามผลการนำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ว่าเกิดผลทั้งในเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ อย่างไร ซึ่งสามารถวัดผลได้ทั้งเชิงสถิติต่างๆ ตาราง กราฟ และการพรรณนา ดังนี้

(1) การวัดผลในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

(1.1) การวัดผลในเชิงปริมาณ (Quantity) โดยเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผลในเชิงปริมาณ มีดังนี้

การวางแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) ได้กำหนดโครงการที่จะดำเนินการตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561-2565)										
ยุทธศาสตร์ อปท. ในเขตจังหวัด	2561		2562		2563		2564		2565	
	จำนวน	งบประมาณ	จำนวน	งบประมาณ	จำนวน	งบประมาณ	จำนวน	งบประมาณ	จำนวน	งบประมาณ
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ										
2. ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อย										
3. ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม										
4. ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต การศึกษา ศาสนา ศิลปะ - วัฒนธรรม										

ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น										
5.ด้านการส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม การท่องเที่ยว และการลงทุน										
6.ด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคมที่ดี										
รวม										

(1.2) การวัดผลในเชิงคุณภาพ (Quality)

การจัดผลเชิงคุณภาพ ใช้การสำรวจความพึงพอใจในการวัดผลเชิงคุณภาพโดยภาพรวม โดยได้มีการประเมินความพึงพอใจ ซึ่งการประเมินความพึงพอใจทำให้ทราบถึงผลเชิงคุณภาพในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในภาพรวม

โดยเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินความพึงพอใจ มีดังนี้

แบบที่ 3/3 แบบประเมินความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แบบที่ 3/4 แบบประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการในงานบริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ให้หน่วยงานภายนอกดำเนินการ)

แบบที่ 3/3

แบบประเมินความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงน้ำรักษ์ในแต่ละยุทธศาสตร์

1. ผลการดำเนินงานในแต่ละยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ อปท. .....(1 – 6)

ประเด็นการพัฒนา	คะแนนความพึงพอใจ	
1. มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม	เต็ม 10 คะแนน ให้ ➔	
2. มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม	เต็ม 10 คะแนน ให้ ➔	
3. มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม	เต็ม 10 คะแนน ให้ ➔	
4. มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่อสาธารณะ	เต็ม 10 คะแนน ให้ ➔	
5. มีความโปร่งใสในการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	เต็ม 10 คะแนน ให้ ➔	
6. มีการดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด	เต็ม 10 คะแนน ให้ ➔	
7. ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหา	เต็ม 10 คะแนน ให้ ➔	
8. มีการแก้ไขปัญหาและการตอบสนองความต้องการของประชาชน	เต็ม 10 คะแนน ให้ ➔	
9. ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	เต็ม 10 คะแนน ให้ ➔	
รวมคะแนน	**รวม 90 คะแนน ได้ ➔**	

2. การเปลี่ยนแปลงของชุมชนตามตัวชี้วัดที่เลือก

ตัวชี้วัดที่เลือก	หน่วย	ผลการดำเนินงาน		
		ก่อนดำเนินการ (จำนวน)	หลังดำเนินการ (จำนวน)	เพิ่ม/ลด

3. ผลการประเมินตามยุทธศาสตร์คิดเป็นร้อยละ

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	ระดับความพึงพอใจ (%)		
	พอใจมาก	พอใจ	ไม่พอใจ
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ			
2. ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย			
3. ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม			
4. ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต การศึกษา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และเทิดทูน พิทักษ์รักษาสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์			
5. ด้านการส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม การท่องเที่ยว และการขนส่ง			
6. ด้านการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี			

4.3. ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

(1) ผลกระทบนำไปสู่อนาคต

(1.1) ปัญหาสาธารภัยต่างๆ ที่เกิดขึ้นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อันได้แก่ ภัยแล้ง วาตภัย น้ำท่วม อัคคีภัย ที่เกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่ เกิดความเสียหายทั้งชีวิตและทรัพย์สิน แนวทางการแก้ไข คือพิจารณาวางแผนการดำเนินการป้องกัน ก่อนเกิดเหตุ ระหว่างเกิดเหตุ หลังเกิดเหตุ บรรจุแผนงาน โครงการ กิจกรรม การให้ความช่วยเหลือต่างๆ จัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสามารถดำเนินการได้ทันท่วงที

(1.2) ปัญหาโรคระบาดที่เกิดจากคน เกิดจากสัตว์ที่ส่งผลอันตรายหรือคร่าต่อชีวิตประชาชน และสัตว์ต่างๆ ในตำบล ซึ่งได้แก่ โรคไข้หวัดใหญ่ ไข้หวัดนก โรคมือ เท้า ปาก ที่เกิดขึ้นกับเด็กๆ โรคพิษสุนัขบ้า แนวทางการแก้ไขปัญหา คือ ฝึกอบรม ประชาสัมพันธ์ รณรงค์การป้องกัน ลงพื้นที่ระงับการเกิดโรคระบาด การทำลาย การรักษา

(1.3) ปัญหาประชาชนมีรายได้น้อย การศึกษาต่ำ ประชาชนในตำบลยังมีคนรายได้น้อย มีหนี้สินเยอะ ไม่เพียงพอในการดำรงชีวิต ค่าครองชีพสูง แนวทางการแก้ไขปัญหา ให้ความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ สาธิตการประกอบอาชีพ ช่วยเหลือประชาชนซ่อมแซมบ้านคนจน ผู้มีรายได้น้อย ส่งเสริมด้านการศึกษา โดยการจัดบริการสาธารณด้านการศึกษา การจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ให้กับเด็กนักเรียน จ้างเด็กนักเรียนในช่วงปิดภาคเรียนเพื่อมีรายได้

(1.4) ปัญหายาเสพติดในตำบล ในพื้นที่เสี่ยงและเพื่อเป็นการป้องกัน มีแนวทางการป้องกัน โดยการลงพื้นที่ค้นหา การรณรงค์ป้องกัน การให้ความรู้กับประชาชนได้ทราบถึงโทษของยาเสพติด

(1.5) ปัญหาการสัญจรไปมาของประชาชนในตำบล เนื่องจาก ในตำบลด้านโครงสร้างพื้นฐาน เส้นทางการคมนาคมบางหมู่บ้านยังเป็น ถนนดิน ถนนลูกรัง ช่วงฤดูฝนถนนลื่น เป็นหลุมเป็นบ่อ เกิดปัญหาในการสัญจรไปมาของประชาชน เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ การคมนาคมล่าช้า แนวทางการแก้ไข จัดทำแผนงาน โครงการก้อสร้างถนนในเส้นทางสำคัญ พิจารณาเสนอสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น

(2) ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ ผลจากการพัฒนา

(2.1) ข้อสังเกต จากการสำรวจข้อมูล การลงพื้นที่ในตำบลจะเห็นว่าประชาชนยังมีปัญหาที่จะต้องดำเนินการแก้ไขอยู่มาก ดังนี้ ด้านการศึกษา สาธารณสุข ความมั่งคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การศาสนาศิลปวัฒนธรรม ประเพณี กีฬา สถานที่ผ่อนหย่อนใจ สวัสดิการสังคมการเกษตร เศรษฐกิจอุตสาหกรรม การพัฒนาอาชีพ เส้นทางคมนาคมขนส่ง/ไฟฟ้า/น้ำประปา/แหล่งน้ำเพื่ออุปโภค – บริโภค ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล จากปัญหาด้านต่างๆ ประชาชนไม่สามารถแก้ไขปัญหาเองได้จึงต้องเสนอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแก้ไข ทำให้มีการเสนอโครงการเข้ามาเป็นจำนวนมาก ซึ่งงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นมีจำกัดไม่เพียงพอต่อการจัดการได้

(2.2) ข้อเสนอแนะ จากข้อสังเกตดังกล่าว มีข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ดังนี้ ปัญหาต่างๆ ที่ถูกเสนอมายังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นั้น ควรนำมาพิจารณาจัดลำดับความสำคัญโดยประชาคมท้องถิ่น ซึ่งมีหลายภาคส่วน ประกอบไปด้วย คณะกรรมการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้นำหมู่บ้าน ตัวแทนส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประชาชนทั่วไป ร่วมกันพิจารณาจัดลำดับความสำคัญของโครงการ และพิจารณาบรรจุเข้าแผนพัฒนาท่องถิ่นต่อไป กรณีโครงการที่เกินศักยภาพก็ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น

(2.3) ผลจากการพัฒนาจากการพัฒนาที่ผ่านมาพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้แก้ไขปัญหาให้กับประชาชนได้ในหลายเรื่อง และครอบคลุมทุกด้าน มีผลการประเมินอยู่ในเกณฑ์ที่ดี ประชาชนมีความพึงพอใจ แต่ก็ยังมีปัญหาที่จะต้องแก้ไขต่อไป ไม่ว่าจะเป็นด้านสิ่งแวดล้อมที่ยังมีการเผาหญ้า ตอข้าวในช่วงเวลาเก็บเกี่ยว การเลี้ยงสัตว์ วัว ควาย ที่ส่งกลิ่นเหม็นรำคาญ ความสะดวกในการคมนาคมสัญจรยังไม่เพียงพอ